

მეგობრები

ქვემოთაა
გაზეთის
მისამართი

დაუინებული

— რა ამბავია! სად გარბიწარ?!
 — ვერ გაიგე, რომ გაზარჯი სურსათ-სალონებში არ იშოვებო!

„ნ ე მ ს ი ს ჯ ვ ე რ ე ბ ჯ ე“

ქართული
ბიბლიოთეკა

როცა გაიგეს, რომ ახლო ხანში დაიწყებოდა აპარატის გასაჯანსაღებლად შტატების წმენდა, მთელ დაწესებულებას პანიკა მოედო.

ყველამ გადაიკითხა თავისი ბიოგრაფია - ისტორიის ფურცლები — რამე „ისეთი“ ხომ არაფერია, რამაც ბიჭვი მიყოს სამსახურიდანო.

თავის პოზიციის უფრო გასამტკიცებლად, თითქმის ყველამ (შიკრიკ-მაც კი) ერთსა და იმავე სერეს მიმართა: განცხადება მისცეს დირექტორს, და მოითხოვდნენ შტატის მომატებას, რადგან თვითული მათგანი დატვირთულია (თითქოს) სამუშაოთი და ვერ ასწრებს სამუშაოს.

— ასე და ამგვარად, — ფიქრობდა დირექტორი, — აქ მუშაგლეხებს გასაკეთებელი არაფერი აქვს. თუ მოითხოვს შტატის შემცირებას, — ჰა, ვუჩვენებ ამათ განცხადებას, რომ არა თუ შემცირება, პირიქით, საჭიროა შტატის გადიდება შრომის ნაყოფიერების ასაწევად.

— როგორ იქნება ესლა საქმე?! — ჰკითხა კაბინეტში საქმეთა მმართველმა დირექტორის თანაშემწეს.

— შენ რა გიჭირს! როგორც უპარტიო მხოლოდ ერთი წმენდა — აპარატის გასაჯანსაღება შეგებება.. მე კი, როგორც პარტიულს, ორი წმენდა: პარტიული და აპარატის.

— ეს კიდევ რაა? ალბად თქვენც გაიგებდით, რომ, თურმე მუშაგლეხების აგენტები ჩუმად დადიან დაწესებულებებში და ამოწმებენ მუშაობას.

— კი! ეს მეც ვაგიგე. ვაფრთხილეთ თანამშრომლები, რომ ყველა მოსულს წარდილობიანად მოეპყრან და საჩქაროდ გაისტუმრონ.

— მე უკვე ვაფრთხილებული მყავს და ყველაფერი თავისს რიგზეა.

მართლაც, ამის შემდეგ ყველა ისე მუშაობდა, რომ „თავის მოსაფხანადაც“ არავის ეცალა.

თანამშრომლები ერთმანეთს ეჯობებოდნენ სამსახურში დილით ადრე მოსვლაზე და ნაშუადღევს — გვიან წასვლაზე.

წარმოიდგინეთ, მემანქანესა და რეგისტრატორ ქალს საღებავის წასაცხებადაც კი არ ეცალათ, არა თუ პონჩიკების საქმელად.

ბუფეტს ვაჭრობა აღარ ჰქონდა. (ვის-ლა შერჩა ჭამის თავი!).

შიკრიკი ტრამვაიში აღარ ჯდებოდა, რომ არ დაჰგვიანებოდა მისვლა-მოსვლა, უწინ თუ ითვლიდა ტრამვაის ბოძებს და იცოდა აქედან-იქამდე რამდენი ნაბიჯი იყო, ესლა ნაცნობისათვის საღამის მისაცემადაც არ ეცალა. თუ უწინ მისი ნაბიჯი უდრდა ნახევარ არშინს, ესლა მეტრზე მეტი იყო.

საქმის მწარმოებელსა და მდივანს ჩსუბიც კი მოუვიდათ — ამ ქალაქების დამუშავება მე მეკუთვინის და არა შენო.

დამლაგებელი ქალი ორჯერ (ერთი-სამსახურის შემდეგ, მეორეჯერ — დილით სამსახურის დაწყებამდე) ასუ ფთავებდა დაწესებულებას.

შოფერს მონატროდა ავტოთი გაქროლება. მაგრამ სხვები კი არა, თვით დირექტორიც ტრამვაით ან ფეხით დადიოდა სამსახურში. (ავტო ვარაუშის სივნივებდა).

კედლებიდან ჩამოეხსნათ წარწერები: „ბეშის ნუ ილაპარაკებთ“... „მოკრი სპამის და წადი“... „ცნობები — 12-1 საუთამდე“... „დაუკითხავად ნუ შემოსვალთ“.

სამაგიეროდ მათ ალაგას გამოეკიდათ ახალი ლოზუნგები: „უხსენი დაწვრილებით“... „ცნობების მიღება პრომედლე დილიდან საღამომდე“... „თუ რომელიმე თანამშრომელი უღივრად მოგვიპყრო, დასწვამ ამის უმსახებ და ჩააბდე საჩივრის ყუთში“ (აქვე დასათულია საჩივრები თითო, რომელიც უჩვენებს მანობილად ჩამოკიდებულ საჩივრის ყუთზე). დირექტორის კაბინეტის კარებს ამუშვენებდა: „მოგბრძანდით! შემიღებთ!“.

მოქალაქენი, რომლებიც მოდიოდნენ ხსენებულ დაწესებულებაში, მაშინვე აგვარებდნენ თავიანთ საქმეებს და საჩქაროდ მიდიოდნენ.

ესლა იმას აღარ ჰქონდა მნიშვნელობა, თუ რანაირი იქნებოდა მოსული მოქალაქე: ლამაზი თუ უშინო, კარგად თუ ცუდად ჩაცმული, სოფლები თუ ქალაქელი.

— დასწყევლოს ღმერთმა და ეშმაკმაც. ალაჰმა უწყის — რომელია მათში მუშაგლეხის აგენტი! ის კბილებჩაცვენილი დედაბერიც კი საშიშია ეგერ რომ მოდის, — ვინ იცის — ეგბისიც მუშაგლეხის აგენტი! — ფიქრობდნენ თანამშრომლები და ერთმანეთს ეჯიერებოდნენ მუშაობის სიჩქარესა და თავაზიანობაში.

ასე მიდიოდა დრო, მაგრამ ჯერ არავინ მოდიოდა შტატის გასაწმენდად.

თანამშრომლებში ჩუმი საყვედური გაიშა:

— აუტანელია ასეთი მდგომარეობა! ასეთი მუშაობა შეუძლებელია. მთელი დღე თავაუღებლივ ვმუშაობთ. ორი-სამი საათით რომ სადმე წახვიდე ან დაიგვიანო, კაცს იმის საშუალებაც არა გაქვს.

— რატომღაც გამხდარი მეჩვენებით! — უთხრა ერთ დღეს საქმეთა მმართველმა დირექტორს.

— შე კაი კაცო, ქვა კი არა ვარ! გავხდები მა რა მოვივა?! კაცს შენს გემოზე ვერ მოგისვნი. რაც ეს წმენდა დაიწყოს, მე სერიანად არ დამიძინებია, ცხრის ნახევარზე ვდგები დილით, რომ სამსახურში არ დამავიანდეს.

— სწორედ რომ აუტანელ მდგომარეობაში ვართ, ბარემ მოხდეს რაც მოსახდენია. დავისოცეთ ხალხი, ცხრა საათიდან ოთხის ნახევრამდე რომ კაცმა გაუძლოდ ამ ჩვენს მუშაობას, პირდაპირ ზეკაცობაა!

— კაცო რამდენი ხანია ქეფი მინდა და ვერ გამოიხდენია, ვაი თუ გამიგონ-თქო! — ჩერია ლაპარაკში დირექტორის თანაშემწე.

— ნემსის წვერებზე ვართ მე და ჩემმა ღმერთმა. ვინ გაუძლებს ასეთ მუშაობას.

ერთ დღეს ისევ გავარდა ხმა, რომ ხვალ რევიზია მოდისო.

— მადლობა ღმერთს! — გაუხარდა ყველას. — რაც მოხდება-მოხდეს, ნერვები ამეშალა ამდენი ლოდინით? ნემსის წვერებზე ვართ, არაქათი გამოგვეცალა ამდენი მუშაობით! — და ჩუმად მიდიოდნენ საქმეთა მმართველთან თავისი განცხადების უკან გასათანად.

— რატომ მიგაქვს? ხვალ-ზეგ რევიზია მოდის. ეს თქვენი განცხადებები შტატის მომატების შესახებ საჭიროა, რომ არ შეგვაპცირონ! — უხსნიდა საქმეთა მმართველი.

— კი, მაგრამ... ისე.. მე არ მინდა:: მე კი ვასწრებ სამუშაოს! — ამბობდნენ თანამშრომლები და მიჰქონდნენ განცხადებები, თანაც ფიქრობდნენ:

— ეს რომ რევიზიამ ნახოს, იფიქრებს — უფარგისია, მუშაობას ვერ ასწრებო, და დამითხოვს!

მუშაობა ისე ნაყოფიერად მიდიოდა.

ერთს სოფლებს, რომელსაც რამდენიმე დღოს ხაგრალიც კი წამოედლო, მაშინვე მისცეს ცნობა.

— კაცო, ამ ერთ თვეში ისეთი რა მოხდა, რომ აქ ყველაფერი გამოცვლილია! — ჰკითხა შესასვლელში მდგომ მეკარეს, რომელმაც თავაზიანად გაულო კარები და განუმარტა:

— ეს, მეგობარო, იმიტომ, რომ შტატების გაწმენდასა და რევიზიას ელოდებიან!

— ნეტავ სულ ასეთ შიშის ქვეშ იქნებოდნენ, — კარგად იმუშავებდნენ! — ჩაილაპარაკ სოფლებმა და სოფლისაკენ გზას გაუდგა.

ისელი

— ქალო, ასე, კუდრაქა ვაბა რად შეგიკერავს, ან ეს თმები ასე რად შეგიმოკლებია?!

— შმ, საოცარია! კაცი სულ კულტურაზე ვაჭკივი, ხოლო საკმაოა ადამიანმა ოდნავ კულტურულად ჩაიცვას, ან თავი მოირთოს, რომ შენ ამის წინააღმდეგ ამხედრდები!

ვანო დოყლაპიაშვილი

ვანო დოყლაპიაშვილი ცხრაწლედი რომ დაამთავრა და უნივერსიტეტში გამოცდებში ჩაიბუჭა, გადასწყვიტა: სხვა უკეთესი რამ სამსახური თუ არა, შესწავლებლობა მაინც ეშონა. თუ ამ სამსახურის შოვნაც ვასჭირდებოდა და — ანასუნ მგის საქმეს: სამკითხველოს გამგეობაზედაც არ იტყოდა უარს (არარაობას ცხრა უღვლი ხარი სჯობია!).

გავიდა თეგები... გასჭირდა საქმე და დოყლაპიაშვილი ძლივს - ძლივობით სამკითხველოს გამგეობა იშოვნა ცახეთის ერთ მიყრუებულ სოფელში — შარჩან კარში.

სადამო იქნებოდა სოფელს რომ მიუახლოვდა. გზებზე საშინელი ტალახი იდგა. ვანო ძლივს - ძლივობით მიღწავდა ტალახში. ერთიც ვნახოთ

და ვანო დიდ ტალახში კისრამდე ჩავვლო.

— ეე, იხრჩობი, ვინ ხართ ქრისტიანი, ძინჯულე: — ყვიროდა ვანო. მაგრამ ყურით არავინ ათხოვა. იჭიმა, აჭიმა ზევით-ზევით და ძლივს ამოვალა ტალახიდან. საწყალი ახალ ამოვლულ ჩურჩხელას ჰგავდა!

როგორც იქნა საღამოს მიალწია სოფელში. რადგან თემადმასკომი უკვი დაკტილი იყო, დოყლაპიაშვილი იკითხა და პირდაპირ თემადმასკომის თავმჯდომარის ოჯახში მივიდა.

— მობრძანდი! — მიესალმა თავმჯდომარე და ხელი გაუწოდა ჩამოსართმევად.

— ამხანაგო, ხელის ჩამორთმევა არ შეიძლება! — მიუგო დოყლაპია-

შვილი. თავმჯდომარეს ჩამოსართმევა ვალ გაწვდილი ხელი ჰანერში ვაუჭქვავდა.

— რატომ? — იკითხა თავმჯდომარემ.

— იმიტომ, რომ ხომ შეიძლება მე ახლა რაიმე საშინელი სენი მჭირდეს და ხელს რომ მიწვდი, ხომ გადაგედო?

— თუ საშინელი რამ გჭირდა, აქ რაღას მოდიოდი? — უთხრა თავმჯდომარემ.

— მე არაფერი მჭირს, მაგრამ ისე ვამბობ...

ოთახში თავმჯდომარის ცოლი შემოვიდა. მას პატარა ბავშვა შემოსდია. ქალმა ბავში ხელში აიტაცა და რაშდენჯერმე მხურვალედ ჩაკოცა.

— არც ეგ შეიძლება, — შენიშნა დოყლაპიაშვილი, — ხომ შეიძლება ახლა იმ ქალს რაიმე სჭირდეს და ამ ბავშვს გადაედოს?

— მაშა გიცხონდა, — გავხუმრა თავმჯდომარე, — ჩვენ არაფერი სენი არ გვჭირს. თქვენ ნუ სწუნდებით. თქვენ ის მითხარით: რისთვის მობრძანებულხართ?

— თქვენი ქონ - სამკითხველოს გამგეთ ვამომგზავნეს. თქვენი სოფლის მუშაკი ვიქნები აწი! — მიუგო დოყლაპიაშვილი.

— მართლა?... ძალიან კარგი - განათლებული კაცი ყოფილხართ და დაგვეხმარებით მრავალ საკითხის გარჩევაში.

— ცხრა კლასი გავათავე! — მიუგო ვანომ.

— რახან ასეა, ერთი ეს მითხარით: ტრაქტორის შეძენა სად შეიძლება, რა ღირს, ან რომელი სისტემა გამოგვადგება?

დოყლაპიაშვილი სდუმდა...

— აბა ის მითხარი: მიწა ღრმად უნდა მოხნა, თუ მაღლა? ან თესლთა ცვლა როგორ უნდა მოახდინო?

დოყლაპიაშვილი კიდევ სდუმდა...

— აბა, ეს მითხარი: მიწის დასვენება სჯობია, თუ განაყოფიერება? ან რა მიზეზია, რომ ამ ბოლო დროს ბევრი წვიმები მოდის?

— არ ვიცი!.. — მიუგო დარცხვენით დოყლაპიაშვილი.

— მა რაღა ნასწავლი ხარ ეგენიც თუ არ იცი?

— ჩვენ სკოლაში ვსწავლობდით: ტრიგონომეტრიას, გეომეტრიას, ალგებრამეტრიას, ბიოლოგიომეტრიას...

— მერე ამ ტრიგონომეტრიას არ სწერია მოსავლის შესახებ?

— შარზე ხარ, ძმაო! — მიუგო დოყლაპიაშვილი.

— რა გაცხარებს, კაცი, — უთხრა თავმჯდომარემ — შენ მართა წიგნები გისწავლია და სხვა არაფერი. ჩვენ კი მივარდნილ აღვიღას ვცხოვრობთ და გვინდა ისეთი კაცი, რომელიც მეურნეობაზე დაგვიწყებს ლაპარაკს... მარა არაფერია: ერთ წელიწადში აქ ყველაფერს შეისწავლი!

მ. ჩიბათელი.

ს ც ე ნ ა ტ ე ლ ე ზ ო ნ თ ა ნ

ქართული

ბარიშა, ბარიშა! გადამაბი, დედა
ნუ მოგიკვდება, ინდიქტიორ ხაჭაპუ-
რადეს, მზათა? სასიბა!

(რეკავს) ვინაა ტელეფონთან? ჰა?...
ინდიქტიორი ხარ?... გვაცა, ბოშო,
გვაცა! ვინაა იქინე, რომ გეეკვება შუ-
აზე?! რაო?... საჩხერე ხარ!! რა ეშ-
მაკად მინდა საჩხერე! ბარიშა ბარი-
შა! მომამორე ეს საჩხერე, უთხარი:
„უთხარი ნუ ეჩხირები-თქვა“, და დე-
და ნუ მოგიკვდება, და რაცხაფერად,
ინდიქტიორს დამალაპარაკე.

(რეკავს) ინდიქტიორ, ინდიქტიორ!
ჰა!.. რაიო, რაიო?... კაცხი ხარ?!: დე-
დაია, რა ექნა აწი! ბარიშა, ბარიშ-
ნა?... სიდ, ჯანაბაზე წადი!.. ჰა?... ბა-
რიშა ხარ?... ე, ქალო მიშველე და
რაეაღარცაღა გადამაფსკვენ ინდიქ-
ტიორ ხაჭაპურისძეს

(რეკავს) ინდიქტიორ, ინდიქტიორ?
ჰა?... მერჯევი ხარ?! ვაიმე, რა წყაღს
მივეცე თავი! ბარიშა, ბარიშა?... შე,
ქალო, მიშველე, მომეხმარე შენს სუ-
ლის კილტვს დაენაცვლოს აფრასიონ
სიკინჭალაშვილი, რაცხაფერად შემა-
ერთე ინდიქტიორს და მუგიორი პატი-
ვისცემა გადამახდე.

(რეკავს), ინდიქტიორ სისიორ, შენა
ხარ? მაღლობა დმერთს!.. გვაცა, ბა-
ტონო, გვაცა! რა კაცხო, რის მერ-
ჯევიო, ინდიქტიორს ველაპარაკები!
აბა, თუ მაცალონ ამ ყურუმსადებ-
მა! ინდიქტიორ! მიხედე აქეთ. ოო,
ძლივს! ზრასტი, ინდიქტიორ, ზრასტი!
რავა ხარ, ბიჭო, დუქანი დაეილუქეს?
ნუ მელაპარაკები, შე კაცო?! რეიზა,
ბიჭო, რეიზა? შავ სიაში ჩაეწერეს?...
დედა, დმერთო მომკალი აწი! რატომ,
ბიჭო, რატომ? გირვანქაში ჩეთვერს
იპარავდიო?! რა უყათ მერე!.. აწი
და ჩეთვერის გულიზა გაუბრილადეს
შე საცოდავო... რაიო?... კომპერა-
ტიას დარჩა ბურთი და მოედანიო?
რაფერ, ბიჭო, რაფერ? ბუზკანტეტი
და დარეები მეიტანეს? აწი? ფართა-
ლი დეილია და ბუზკანტეტი წაილე-
თო! წამევილოთ, შე კაცო, რა გენა-
ვლება! დაირო შენ და ბუზკანტი მე.
უპრიწინოთ და დაუაროთ ლეკური,
რაიო?... ლეების პირებს ყიდულობ-
დენ და ფანჯრები ჩაუღწიათ კომ-
პერატიაშიო?! ნუ ლაპარაკობ, შე
კაცო? ჰა? რა სიტყვი? ცომ ქაღის აც-
ხობს კოომპერატია და კუჭი ამეშა-

ლაო?! რა გიჭირს მეტი, კლავიტიორ?
აღარ დაგჭირდება. ინდიქტიორ? მეი-
ხედე აქეთ? გვაცა, ბარიშა, გვაცა!
ერთი „პრავილაზე“ დამალაპარაკე იმ
კაცს! ვოტ თებე ნა! ინდიქტიორ, შმა
ამეილე, შე კაცო, რავა ხრინწიანი ყვი
ჩილივით წრიბინებს! რაიო, ინვალი-
დების მაღაზიაო? ჰო, გევიგონე, შე
კაცო, ყრუ კი არა ვარ! მერე? „დავე-
სკას“ აყოლებს?! ნუ ბროლიალობ,
ბოშო, საფართლოს „სადავესკო“ რაი
აქვს, საყასპო კი არა! რა იყიდე? პირ
კალი! აწი?... ვინდა თუ არა თავსა-
ფარი წეილო?... მუქათათ თუა, წამოი-
ლე, რა გენაღვლება! ფულით? ვი-
ნდა თუ არა კაის საქონელს გლახაც
უნდა მოაყიდოვო?! აი, ახალი პიმ-
ბილა თუ ვინდა ავია, ინდიქტიორ,
ინდიქტიორ?! არ მინდა, ბატონო,
ეს კაცხი, ვოტ თებე ნა! ასტე აბნეუ-
ლი ამებეი თქვა ჩემმა მტერმა!.. ინ-
დიქტიორ? საჩხერე ხარ?... არ მინდა,
ბატონო, ეს საჩხერე, გეიგონეთ ყურ-
ში! ვოტ თებე ნა! ბარიშა, ბარიშა!
აი, მამარემთან წადი!.. თელი!.. თავსა-
ლაფი დავასხი ამისთანა ლაპარაკს!..
გოგია

თ ე ლ ა ვ ი

ვნახე ძველი თელავი ბურჭებ გალავნიანი,
ელექტრონით ნათელი, აბრეშუმ ქარხნიანი,
საყდრები და კეტოლი, მოხსნილ გუმბათიანი;
ყანთარი ცარიელი, რიჟე მრავალქვიანი;
ბაზაზხანა ჩამკვდარი, მუშკოპი ფართლიანი;
მოედანი ვაშლილი, ბადი გულგარიდანი...
აღარ იწვის დუქნის წინ მწვადები შაშხიანი,
არსად არდნის ჭყვიტინი, სიმღერა ხრინწიანი.
არსად დოლი და ზურნა, არსად ხაშის დუქნები,
არსად ბაღდადურის ხმა, კინტობიჭის ბუქნები,
ჭანდარი დაღვრემილა, გაფრენა „მსუქნები“.
ცხელ-ცხელი ისანსლება ხინკალი და ქუფუთები.
თელავს შემოხვევია შენობების ხანძარი.

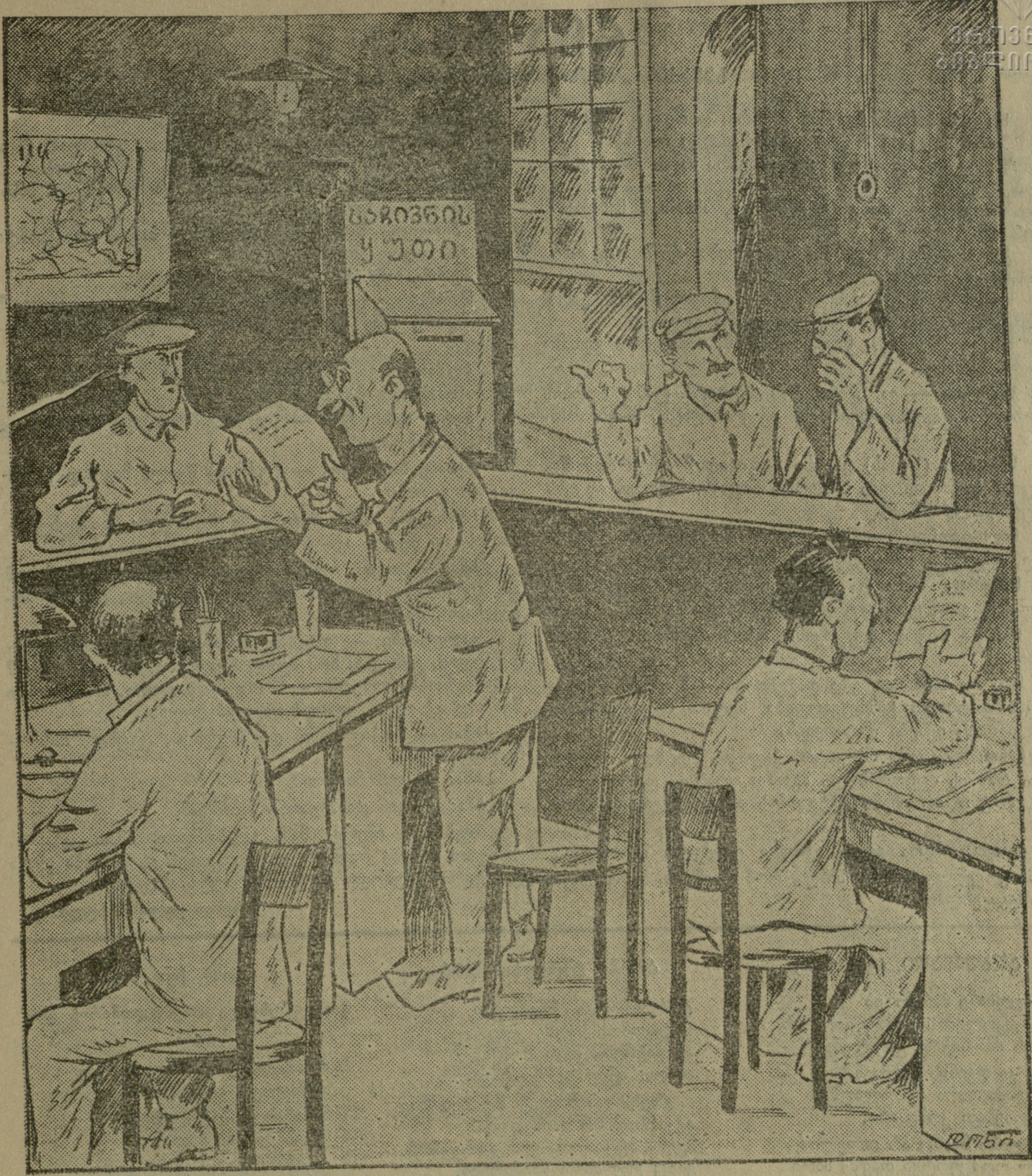
(სუცების მეგობარში ირეკდა საყდრის ზარი),
დღეს კი აღმასკომსა ჰყავს რაზმი, ცეცხლის მქრობელი,
ერთი ბოჭკა ტუმთობი, მენანძრენი ზორბები.
მაგრამ ერთი აკლიათ, — არ უფარვათ საყდრი;
საზიდავეში უბიათ თეთრი დიდყურა ვირი,
და თუ გაჭირი დაჰკრა, ეს ამბავიც სწირია —
კულაკი მედიდურობს, თავი ალა ჰგონია,
კორნახულს გადამაღავს, ვითომც არაფე კი ჰქონია,
გარედ თავს მოისაწყვლებს, ვითომ ტაბაბუკია,
რომ ნახათ, გაკვირდებით, ნეტა ეს რა „ტუკია“?
ხარჯს არ ხდილობს, ცრემლს აფრქვევს, გაჭვივის ვით
ბუკია,
ამისთანა ხორცმეტებს ამოეჭრას სუკია.
ნარკანი.

ყ ვ ე ლ ა ს... ყ ვ ე ლ ა ს... ყ ვ ე ლ ა ს...

მშრომელი მასა
არ დაივიწყო
შენ ჩიენი კასა,
ეხლა ვაიგებთ
თქვენ იმის ფასსა!
მამ, დაემზადეთ,
დე, იყო სმენა:
მტრებმა ჩაიადეთ
მუცელში ენა;
წამი იღისათვის
ყველას გაქეთ ფული,
ხშირად ნახოლობთ,
გიტოკავთ გული,
ნუ დამიმაღავთ,
მე თვითონ ვიცი,
რათ უნდა ამას
ამორნი ფიცო
თუ ვინდა.
რომ მოგემატოს
შენ მანეთზე

რვა, ცხრა გროში.
ბავშვებს რამე უყილო,
კოლოს ჩააცვა
ფეხზე ქოში,
გაიქეცი, შეიტანი
ის შენმანველ სალაროში.
ოქმად გეგდოს,
რას მოიგებ,
გაუჩინდება ობია,
გაეშორე სალაროსკენ;
მე შენ გირჩე, სჯობია...
როცა ვინდა, გამოიტან,
ნაწილობრივ,
თუ ვინდ სრულად,
ლარიბი ხარ დაგჭირდება:
ოჯახს ითვლი
რვა-ცხრა სულად.
არ ასესხოთ კულაკებს.
ჩვენი დროის „ბურაკებს“
გეტყვისთ ტკბილად არაკებს“.

შეგპირდება ზვარაკებს,
მოგატყუებს, გამოგცანცლავს,
არ არსებობს მისთვის ვადა,
ბოლოს გეტყვის:
„უკაცრავათ, ასეთია
ჩემი მალა“!
საიღუმლოთ შეგინახავს
მხოლოდ ჩვენი სალარო,
მე შენ გირჩე, ამხანაგო,
ის სწავს არვის ადარო.
სახელმწიფოც იხიერებს,
გარდქმნება ყველაფერი,
ქალაქი აღორძინდება,
სოფელს შიკვლება ფერი.
ერთად პირი სალაროსკენ!
აბა, ბიჭო, ჰერი, ჰერი,
შერცხვეს ჩვენი
მტერ-ორგული:
კულაკი და
მღვდელი-ბერი!..
ძველი.

— რით აიხსნება ამ დაწესებულებაში ეს უჩვეულო წესრიგი?
 — ვერა ხედავ, კედელზე, რომ საჩივრის ყუთი ჩამოუკიდიათ?

ლვინის გარეგნა

მოუხედავად იმისა, რომ ღვინო ჩვენში საზოგადოების პირველ მოთხოვნილების საგნად არის უკვე აღიარებული, ჩვენმა საზოგადოებამ (და მეცნიერებმაც) არ იცის, თუ საიდან წარმოიშვა ის.

ეს ჩემი პატარა შრომა იქნება ცლა ამ საკითხის მეცნიერული საფუძვლების გამოძიებისათვის.

უძველეს დროში ერთმა ფილოსოფოსმა შეურია ერთიმეორეს: მაიმუნის, თბის და ღორის სისხლი, დღევანდელი ეს ნარევი მიწაზე, სადაც ამო-

ვიდა ვაზი. აი, სწორედ აქედან წარმოიშვა ვენახი და ვენახიდან კი ღვინო.

შეიძლება ეს ჩემი გამოკვლევა ვინმემ გადაჭარბებულ მიიღოს, მაშინ მენება მომეცით დავამტკიცო ეს უტყუარი და ფაქტური საბუთებით.

თუ მართლა მაიმუნის, თბის და ღორის სისხლიდან შესდგება ღვინო, მაშინ ყველა ესენი უნდა მოქმედებდეს ღვინის მსმელ ადამიანზე.

ღიბს, ეს ასეცაა: როცა ადამიანი ცოტათი დათვრება (ე. ი. „შეზარხოშდება“) ის მაშინ მაიმუნი ხდება,

„გამაიმუნდება“. შემდეგ თუ კიდევ დაუმატა ღვინო, ის აღის თბის საფურცელი; მაშინ ის იწყებს ყიროვებს, თხასავით ხოტუნება და მეტირობას. ამის შემდეგ თუ კიდევ გადახუბა,—ის უკვე ღორად იქცევა: მისთვის ერთია, როგორც ღორისათვის, ტალახი, წყალი, თოვლი, ყველგან გორაობს.

ღიბს, ეს ასეა. ყველაფერი ამის შემდეგ მე გგონია; რომ ეს ჩემი დებულება დამტკიცებულია და აქ საკმათო არაფერია.

დ. ილბურ.

რია-რია

სენაკის „ცეცხლის მქრობელი რაზმი“

ხმა: — ბიჭოს, პაქარი, პაქარი, დარევეთ სადღუ-
რიკა წარი. (რეკა წარების განურჩევლად ისმის).

ხმები: — ამხანაგო, სადაა პაქარი ან ის ქალი ვინაა,
რომ ასე ჰკვივის?

სანდრო: — არ ვიცი სწორედ, ამბობენ სასამართ-
ლოშიაო.

ქალი: — ტიტუტუ. რა მეშველება აწი? არა ხართ
ქრისტიანი! მომეშველეთ!

სანდრო: ბიჭო, ვანო. წადი და ნიკოს ნაჯახი გამო-
ართვი, სახურავი გადავადროთ. (ვანო გარბის).

ხმა: — სანდრო, სანდრო, ბიჭო, აპა, ერთი ვედრო
წყალი, დაასხი...

სანდრო: — ვა, ერთი რას მეყოფა? (ვანო მორბის
და ხელში ნაჯახი უჭირავს, იქვე რალაცას წაებორძი-
კება და წაიქცევა).

სანდრო: (ვანოს) ვა, რა მოგივიდა? ეხლა რამ წა-
გაქცია? (ვანო აწვდის სანდროს ნაჯახს, სანდრო იწყებს
სახურავის აძრობას).

მილიციონერი: — არ აყარო. მე გეტუნები, სახუ-
რავე, თორემ... (რეველივრზე მიიღებს ხელს).

სანდრო: — მა რა ვქნა შე კაცი კაცო, ამდენ ხანს
სახლი ქე დაიწვება, თუ არ მოვეხმარეთ ადრევე.

ხმა: — ბიჭოს, ჩუ, რკინის გზის პაქარნი კამანდა
მოღის.

ხმა: — ხაბარდა, გზა დაგვითმეთ, (ამ დროს წყლის
ბოჭკას ბორბალი გამოუფარდება. ხელით მიცვივდებიან
და როგორც იქნება წაათრევენ).

მიხი: — (ლალის) კაცო. ქალაქის ცეცხლის მქრო-
ბელი რაზმის აცტომობილი მგონია, ახალია და თუ ახა-
ლია, რატომ არ იჩენს აქტივობას ამ ცეცხლის დაქრო-
ბაში.

ლალი: — რა ვიცი, აქაური ცეცხლის მქრობელი
რაზმი ყოველთვის ასეა. სახლი რომ დაიწვის, მერე მოვა
მოსაშველებლად.

მინო: — ბიჭო, ჩუ რალაც მოგუტუნებს.
ხმები: — პაქარნი კამანდა, პაქარნი კამანდა... (ზო-
გი უკრავს ტაშს და ზოგიც სინარულსაგან ცეკვობს).

ხმები: ახალი პაქარნი კამანდა... (ავტომობილი სასა-
მართლოს წინ ჩამოდგება).

პირველი ხანძართმქრობელი: — ბიჭო, ეს კრანტი
სად უნდა გაუკეთო?

მეორე ხანძ. მქ.: — არ ვიცი სწორედ.
მესამე: — ეს შლანგი სად უნდა გავაკეთოთ?

მეორე ხანძ მქრ. — ეს შლანგი უკან უნდა გავა-
კეთოთ.

მუშა: — ვა, შე ოჯახქორო, სანამდი თქვენ ამას
გამოაწყობდეთ, მანამდი ქე დაიწვება ეს სული.

პირვ. ხანძ. მქრ: — სუ, თავი შეიკაფე, ხომ ხედავ
(უჩვენებს მუშას).

მესამე ხანძ. მქრ. — (უძახის) წყალი მაგრად გაუშ-
ვი; არ გეშმის?

პირველი ხანძ. მქრ. — გაშვებულაი, გაშვებულაი.
(შლანგით წყალს აქა-იქ ასხამს, ხან ხალხისაკენაც).

ხმა: — კაცო, ჩვენ რომ გვასხამთ წყალს, ჩვენ ხომ
არ გვეკიდება ცეცხლი? იმ სახლს ეკიდება და თუ შე-
გიძლიათ, ის დააქრეთ.

ვალერიანე: — ოტ, შე მამაძალოო, როგორ გაბე-
დე წყლის გაშვება; ხომ ხედავ წყალმა ფეხი დამისველა?

ხანძართ მქრობელი: — რა ვქნა, ბატონო, არ ვიცოდი
შენ თუ აქ იყავი, თორემ არ გაგებდავდი.

ხმა: — მოქალაქენო დაიშალენით, ცეცხლი ჩაქრო-
ბილია. —
ხმა: — ვინ ჩააქრო?

ხმა: — ვინ და პაქარნი კამანდამ.
ხმები: — იმდენი მამა გიცხონდათ. იმათ კი არა,
ეს ჩვენი ბიჭები რომ არ ყოფილიყვნენ ეს შენობა ეხლა
დამწვარი იქნებოდა. ხალხი ნელნელა იშლება.

მიხეილ ველისპირელი.

ალბულადი. (ტფ. მაზ.)

კოლა ტფილისის მაზრა

გომი, ქუთ. მაზრა

გადაყენებული თავმჯდომარის გო- დება.

ივლიანე მარკოზია
თემასკოლების გამგე გახლავს.
კაცს ძმა-ბიჭით გაუხდება,
თუ კი ღვინის სმაში ნახავს.
ის დამჯდარა ალბულადში,
გვეგონებათ კომისარი.
სკოლებს მაინც არ დაივლის,
სულ რომ ურტყა თავში სარი.
მაწევანში დაგვინიშნეს
სასწავლებლად ბოკერია.
დაერია მოწაფეებს
თითქოს ვეფხვის ბოკერია.
გაგუას კი ასე უთხრაათ
თუ გინდ მივსცეთ დარიგება:
გრიშას თავი დაანებოს,
უჯობს ვანოს შერიგება.
ვინ არ იცნობს ალბულადში
ავაქოვს და ზედანას.
ლაპარაკს, რომ დაიწყებენ—
გულზე მოგფენს ვარდს და იას.
ზურგს უკნიდან კი სამარეს
გავითხრიან თავის ხელით
თვითონ კი თავს იმართლებენ.
გაძვრებიან „გველის ხერულით“.

ტარტაროზო, შეიძლება.
გაგეგონოს სადმე კოლა,
აქ ვაჭრები თარეშობენ,
ახალი აქვთ ხერხი-მოლა...
გზებს და ხიდებს ნუ იკითხავ
აქ არსად არ გაისვლება.
ჩვენი მტკვარიც ვერ გარეცხავს,
ვინც ტალახით გაისვრება.
ამ სოფელს არ ჩამორჩება
წინსმულელობით ჩვენი ზოგვი,
შენი კერძი აქ ბევრია,
თუ კი შენი ცოცხით მოჰგვი.
კოლაბერატივს თუ იკითხავ—
ცარიელი აქვს მას თარო.
გლებებს რაც სურთ ის არ არის,
და ეს არის სამწუხარო.
ხალორშენის სატყეოში
დღეს ვინ იცის რა არ ხდება.
თუმც ბევრია ტყის მცველები,
მაგრამ ტყე კი იჩენება.
შენთვის დღეს ხომ ცნობილია
აეთარი-წყარო, ალბულადი,
ბევრი ისე გათავხედდა,
რომ სძვრია შენი დალი.

აღმასკომის თავმჯდომარედ
დამაყენეს — დელიაო.
მამაპაპურ ჩვეულებებს
უცებ მივყავ ხელიაო.
ფტიქობდი, რომ მე ვიყავი
ჩვენი თემის მამა-ლმერთი,
აღმასკომის თავმჯდომარედ,
მი გვარგადი მხოლოდ ერთი,
მოახლოვდა არჩევნები,
შესდგა კომისიებიო,
გაცხოველდა მუშაობა,
შეადგინეს სიებიო,
ჩამამწარეს, ჩამაშხამეს,
სამართალი არის ესო.
გული ძალზე შემიწუხდა
რომ ჰანლური ამომკრესო.
აღმასკომის თავმჯდომარეც
ხელს ნუ მიჰყოფ ღებნასაო.
თორემ ბოლო დროს მოიმიკი.
ჩემებრ ცრემლთა დენასაო.

შეგარდენი,

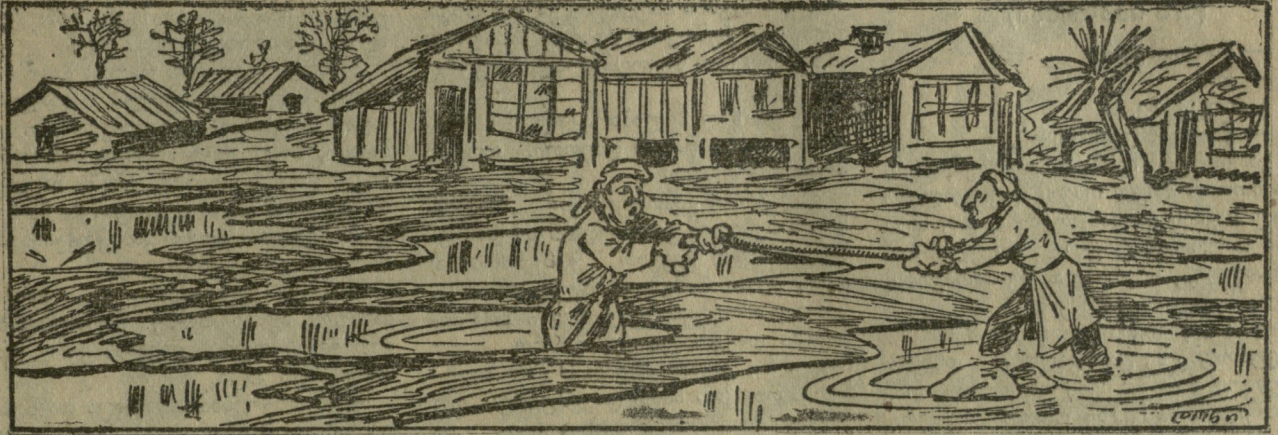
ქ. ხორტელი,

სულუმბური.

პ რ ო ვ ი ნ ც ი ა ლ უ რ ი

ჩ რ ო ვ ე ნ უ ლ ი
ზ ი ზ ლ ი ო ტ ი ქ ა

ს ა ჯ ე მ ა ნ ო ს ბ ა ჯ ა რ ი
თ უ ა რ ბ ა ჟ ყ შ დ ა ბ ა ჯ ა რ ი.

მ უ შ კ ო ლ ზ უ ი

მ ა რ ა ნ ი

ზ ე ს ტ ა ფ ო ნ უ ი

მოდრავი კაბინეთი.
 მუშკოპში გახლავთ სექცია,
 ნარ-პიტათ წოდებულია,
 და მისი ჯავრით, ტარტაროზ,
 ცეცხლი მაქვს მოდებულია.
 (თავს გეფიცები, ტარტაროზ,
 არ მითქვამს ტყვილათ ლექცია,
 როგორც ურემის ბორბალი,
 მოდრავი არის სექცია)
 როდესაც იგი დაარსდა.
 გამგეობისგან ლოცვითა,—
 ის მოათავსეს, ძამია,
 სადაც ვაჭრობენ ხორციითა.
 მეორეთ, ფუძე, უცვალეს
 პურის სექციის ბინაში.
 უთუოთ სმენას დაკარგავთ,
 რომ დარჩეთ, იქ ერთ კვირაში)
 მესამეთ—გადაულოცვეს
 იგი მუშკოპის საღაროს,
 სადაც მოლაჩრეთ კუდები
 დგანან დილას და საღამოს.
 ხან ზემო სართულს ასტუმრეს.
 ხან ქვევით ჩამოატარეს;
 სექციის ამბავილით
 ასე ამ ყოფით ატარეს.
 ასე მოეპყრენ სექციას
 სახალხო კვებას და გამგეს,—
 და ბოლოს სამმართველოდან
 ის სამუდამით აბარეს.
 ბევრი ვეძებე და შემდეგ
 რუსთველზე ვნახე, მგონია;
 თვით კაბინეტი გამგითურთ
 დაღვრემილ-დანადონია.
 მას ორიონტში უმოვეს.
 ერთი პატარა ოთახი
 და იქ მოაწყო სექციამ
 ეს ნაწამები ოჯახი.
 მიდინარ ხელ მოსაწერათ,
 მერმეთ მუშკოპში ბრუნდები,
 და ერთ უბრალო რაიმეს
 თითქმის მთელი დღე უნდები
 ასე შორს მისვლა და მოსვლა
 სულ აღარაფერს აღარ გავს,
 შრომის ნაყოფის მაგიერ,
 მშრდმელი მეტ დროს დაკარგავს.
ფხტომეს-პირელი,

ტარტაროზო, ლაღე,
 მე შენ გენაცვალე;
 შენი სამთითა ჩინგალი
 მოგვაშველე მალე!
 ახლო, აქ პარმენ მიქაძეს
 სანარდო გაუხსნია,
 გლენებს ხომ ტყავი გააძრო,
 (დახე, წყეულს რა უქნია!.)
 იმას უკან არ დარჩება
 მისი ცოლი, „სპეცი“ მარო,
 ნარდის თამაშს ის გასწავლით,
 თუ გასურს მისთვის დიებარო,
 დღე და ღამე მათ დუქანში
 ერთი აურ-ზაურია,
 მარუსია გაიძახის:
 „დავია ორი შაურია!“
 თავს იყრიან აქ ოცობით:
 ალექსანდრე, გიორგი, „ნინა“,
 წასულ წელში აღმასკომმა
 ჩვენნი თხოვნა შეისმინა.
 როს მზე ჩაწვა ცის კიდურში
 და დაბნელდა არე-მარე,
 იმათ ნარდი ჩამოართვეს,
 დარჩა მარო მგლოვიარე.
 ეხლა კიდევ კვლავ განაგრძობს,
 როს მიყურდა მათზე ხმები...
 შეგვაწუხებს:: მოგვაცალეთ:::
 ასე ამბობს აქ გლენები.
 კოოპერატივს მოეღონა
 ვინმე ლაღი ცვაურია,
 ნაცნობებში დატრიალებს,
 უცნობს მუსრი გაურია.
 როს ჩითების კრიზისია,
 თეთრეული გლენს აკლდება,
 ფოსტის გამგის ცოლი, ლიდა
 დატვირთული მიბრძანდება.
 ფოსტისკენაც, ვისგანც ჯერ არს,
 საჭიროა ყურადღება,
 სიმართლეა—თვალდახებელშვა
 წერილები იკარგება.
 ჩვენ მის გამგეს ვეკითხებით:
 „კოლა, ასე რატომ ხდება?)

ტარტაროზჯან, გენაცვალე;
 კალამს ვფერამ,
 ეს იკმარე, შემდეგ მალე
 სხვას მოგწერამ.
 შენ ვერ იცნობ
 აქ წაქაძე ონისიმეს,
 მუშკორებმა ვაზეთში, რომ
 გზმოჭიმეს?!.
 ნოქრათ ვახლავთ პურის საცხობ
 ჩვენ „ზაკტპო“-ში,
 რომ ეხვეწო, პურს არ მოქცემს,
 თუ აქვს ხოში.
 უხეშ სიტყვით გაგაბრაზებს
 სწორეთ მაშინ
 და კიდევაც ვითავაზებს
 „სილას“ ყბაში,
 როცა მუშას ეჩქარება,
 მიდის მასთან,
 „პური არ მაქვს“-ეუბნება:
 „წადი სხვასთან“.
 ვაღამაღულ პურს კი აძლევს
 ვაჭრებს, ჩარჩებს;
 ტარტაროზო, მას ამ საქმეს
 ნუ შეარჩენ!

ძირუღელი თაღა.

ცხვრის ღუმეა

სურამი,

ეს სოფელი ღუმეა არის
 მოხერხებით სათალოო,
 და ამ თლაში, როგორც ვამჩნევ,
 არავინ მყავს ბადალიო.
 სურამის ფსინალშენში
 მსახურობენ მრავალიო.
 ვინ გამგის —სად რას ვშვრები,
 სად ფული მაქვს, სად ვალიო.
 „ზაფხოზ“-ადმინისტრატორის
 მე გავითქვი სახელიო;
 ჩემი რისხვით ხმას ვერ ძრავენ,
 ვისაც რა აქვთ სათქმელიო.
 ხნიერი დასახლისი
 რალაც ხრიკებს მოვუხერხებ
 მსურს იმათი ჯაგდებუო.

ბრაგუნა.

ხერხი.

ჩია კაცნი

(თუ იკადრება)

— წაიკითხეთ?..

— რა?

გავიოცე მე.

— წაიკითხავდი-ი-ი-ი-ი..

გააჭიანურა ჩემმა მოსაუბრემ, თუმცა თითონ მთელ თავის სიტყვებში სულ საქმის გაჭიანურებისა, თუ სხვა რამ ბიუროკრატიულ სნეულებათა წინააღმდეგ სწერს და ლაპარაკობს, ერთი სიტყვით, იბრძვის.

— რას წაიკითხავდი? არ მესმის!..

ვუბასუხე მე და თვალები დაბლა დავხარე, ნიშნად ჩემი დათმობისა და, მორჩილებისა ჩემზე უფრო ძლიერი ადამიანის წინაშე, როგორსაც ამჟამად ჩემი ნაცნობი უთუოდ წარმოადგენდა, რადგან მან უკვე იცოდა, ის რაც ჩემთვის ჯერჯერობით მთელ გამოუჩვეველ უსაზღვრობას შეიცავდა.

— არა, ან მაშინ ვინ აიძულებდა, როცა თავის ერთგულებას გვეფიცებოდა, ან დღეს ვინ რად აგდებს მის ასეთ ქამოშასა და ქამელუნობას?!

განაგრძობდა ჩემი ნაცნობი, თითქოს დასაწყისი, ამ სასაუბროსი ჩემთვის უკვე გასაგები და ცნობილი იყო. თითქოს ჩემთვისაც ისევე სავალდებულო იყო ყოველივე ამის ცოდნა, როგორც ეს თითონ მას ჰქონდა უკვე გაგებულად და ალბათ, ამ წუთამდის რამდენიმე ჩემისთანა გაოგნებული პირისათვის გაცნობილ-გადაცემული კიდევ.

მე ერთხანათ ეჭვიც კი აღმებრა: შეიძლება ესეც როგორც ათასი სხვა, ისევე „ისტორი ტროცკის“ შესახებ მომითხრობდეს - მეთქი.— მაგრამ თავი შევიკავე და აღარ დავამცირე ასეთ უკვე დრომოკმულ და თითქმის ტრაფარეტულ ქცეულ საგნამდის დაყვანა ჩემი ნაცნობის სენსაციურობით სავსე, — თუმცა ჩემთვის ჯერ კიდევ გამოუცნობელ ამბისა.

— ვის არ აიძულებდენ? ვინ იქამელუნა? არ მესმის, მართალი გითხრაი...

სასოწარკვეთილებით მივუხე მე და ხელები ისე გავშალე მისი ცხვირის წინ, თითქოს ეს არის, სათხვევლ ბადეს გადავუძახე ამდგომელ წყლით სავსე მორევში ჯერ კიდევ გამოურკვეველი სიდიდისა, ფორმისა და რაოდენობის თევზის დასაჭერადო.

— არა, მე სულ ეჭვი მუპარებოდა მასზედ... არაფერი მრწამადა რა იმ კაცისა, უნდა გამოგვიყვადეთ... მხოლოდ თქვენ ერთი დაპრჩით, თორემ თითქმის ყველა ჩვენს ამხანაგს გავუზიარე უკვე მაშინვე ეს ჩემი აზრი.

ისე განაგრძობდა ჩემი მოსაუბრე ამ საინტერესო, ხოლო ჩემთვის იმდენადვე ინტერეს მოკლებულ, რამდენადაც საიდუმლო და ჯერ კიდევ გამოურკვეველ საგანზე ბაასს, თით-

ქოს მეც ისე, მქონდეს იგი ათასჯერ გადაღებული, როგორც მას; თითქოს, რადგან საგნის ინტერესი ეგზომ დიდი იყო, იგი ჩემთვისაც ისევე სავალდებულო იყო საცოდნელად, როგორც მისთვის.

— ვისზედ მელაპარაკებთ, მითხარით ბარემ იწამეთ ღმერთი, თორემ არაფერი მესმის!

გადაჭრით გამოგუცხადე ბოლოს მოთმინებიდან გამოსულმა და დაწყებული ამბის ქვევით განგრძობისათვის შესათანამგზავრებლად ამოძრავებულ-ამოქმედებული ხელი შუა ბაზარში დაჭერილი ქურდივით გაქაჩილი ზე კაკალ ცხვირის წინ შეეფხერე, თითქოს ამით დავემუქრე: „თუ ეხლავე თავიდანვე დალაგებით არ ავინსნია ყველაფერი, აი, ამ საკუთარი ხელით მიგოტყლევთ მაგ ცხვირს მაგ უტიფარი შუბლის ძირზე-თქვა“.

— როგორ, მართლა არაფერი იცით?!

მოთმინების კიდევ უფრო გამწყვლავებელ-გამანადგურებელი პოზით გაიოცა მან.

— არა, ღმერთი, რჯული, დაღრანჯული, არაფერი მესმის!..

— კარგი ახლა!

— ღმერთი, რჯული...:

ვუმეორებ მე.

დღივ გრეხისა და ზღაზენა-ლოლნის შემდეგ, ჩემმა ნაცნობმა ძლივს ამოაყრატალა:

— ისტრატი, კაცო, პანაიოტ ისტრატი, ცნობილი „პროლეტარული“ მწერალი, ბალკანეთის „მაქსიმ გორკი“, ჩვენი ბ-ბ-ბ-ბს დიდი მეგობარი!..

— ვინ ბ-ბ-ბ-ბ, კაცო, რას ამბობ? გავიოცე მე, რადგან მეგონა თუ ენაბლუ ვინმეზე მელაპარაკებოდა, რომლის სახელსა და გიარს განგებ ასეთი ირონიული „ბ-ბ-ბ-ბ“ თი გამოხატავ... და ახლა ჩემთან საუბარში, ხოლო ასეთი ენაბლუი კი მე არ მაგონდებოდა ჩვენ ნაცნობთა შორის.

მართალია, არიან ისეთი ახალგაზრდები, რომლებიც ასოს-ასოს ძლივს ასვენან, სიტყვების ერთმანეთზე გადაბმა აბა ხომ კიდევ მეტად უჭირთ, ხოლო მეტიჩრობა კი იმდენი აქვთ, რომ არა თუ პანაიოტ ისტრატებს გაუყადრებენ თავს, შექსპირი ან გიოტე რომ წამოადგეს, იმათაც კი — დაჯექი, ამხანაგო, თქვენ არ გესმისო, — უმალ პირში მიახლიან ხოლმე, მაგრამ ისტრატის პირად მეგობრად მათ შორის მე მაინც არავინ მეგულებოდა, გარდა...:

ეს მოხდა ერთ ინტიმიურ ბანკეტზე ამ რამდენიმე წლის წინად. სხვადასხვა ქვეყნის მწერალ-მოაზრეთა შორის, ერთი დაბალი, ჩია ტანის კაციც ერია. სახე შავი ჰქონდა, ვიწრო, ისე ჩოფური და დაწყლელი, ლობეში რომ მწარე კვახი გაეხიზება და ფერდები მიეხნი-მოეხნიჭება ხოლმე.

ეს გახლდათ პანაიოტ ისტრატი. ჩვენ შორის ახალგაზრდობიც, ერთ-

ენ. ისინი, ბუზები რომ თათოს შემოეხვევა ხოლმე, ისე შემოტყუარდეს გარს ამ ჩია კაცს და ჩვენ, მოხუცებს, აღარ გვითმობდენ იმის თავს.

მახსოვს, ვილაცამ რაღაც წიგნი მიართვა საჩუქრად. ყველა ახალგაზრდამ თავიანთი სახელ-გვარები და, მგონი, ზოგი ტიტულუმიც ჩამოუჭიკეკეს წიგნის ყდებზე, უბეში ჩაუდგეს ამ ჩია კაცს და თან გაატანეს. მე ჩემი ფაქსიმელეთი აღარ გამიჭუჭყიახებია იმ ჩია კაცის ფაქიზე უბე.

მახსოვს, ყველაფერი ეს კარგათ მახსოვს. აქ „ბე-ბე-ბე“ მართლაც ბე-ერი ერია, თუმცა ყველას ვერ დაიმახსოვრებ კაცი.

მე ამ ფიქრებმა გამიტაცა და მოსაუბრეც მე მომჩერებოდა. ალბათ, თუ განიცდიდა იმ შინაგან სიამოვნებას, რომელიც ყოველ მეჭორე კაცს ახასიათებს ხოლმე.

თუმცა მაპატიე, ჩემო ნაცნობო და მეგობარო, თქვენ ამჟამად ქორთან კი არ გქონდათ საქმე, არამედ შმორთან, თუმცა საბედნიეროდ — შორთან, შორეთელ, ძალიან შორეთელ უსიამოვნებასთან...:

გავაჭიანურე ჩემის მხრით ახლა უკვე მე და გადავხედე ჩემს მოსაუბრეს, რომელსაც, რა კი შევემჩნიე, რომ დაწყებული საუბრის განგრძობა ძალიან სურდა, შესაფერი საკენკი გადავუყარე

— მერე რა უთქვამს, რა მოუჩმახავს, აღარ მეტყვიე?!

— მოსაწყენიაო, ჩვენზე უთქვამს, საბჭოთა ქვეყანა აღარ მაინტერესებსო, მე უფრო რევოლუციონური რომანტიკის მოტრფიალე ვარო!..

— ჰე!

— იცით, რა გითხრათ — მოუტყერი მოსაუბრეს მე, ცოტათი გულმოსულმა:

— არ ვიცი, რამდენი დღე გაატარა ისტრატმა საბჭოთა კავშირში, რამდენი ჩემისთანა საბჭოთა მოქალაქე ნახა მან ამ ხნის განმავლობაში, ხოლო პირადად ჩემთვის იგი იმ ერთი დღის იმ რამდენიმე საათის განმავლობაშიც კი მოსაწყენი იყო, ინტერეს მოკლებულიც და, თუ გნებავთ, რომანტიზმისაგანაც შორს, მიუხედავად იმისა, რომ მან ზოგიერთ შემთხვევით იქ მობრძანებულ ქალბატონებთან ერთად, სუფრის თავზე გადმოხტომით ლეკურიც კი დაუარა...:

ლეკურს იგი თამაშობდა ფეხებით, ჩვენებური კახურისა და განსაკუთრებით კი - ხვანჭკარას გავლენით. ხოლო რას ფიქრობდა იმ წუთს მისი თავი, ან რას გოძნობდა მისი გული, ეს კი დღემდის არავინ იცოდა...:

არც მე, თუმცა ზოგიერთებით სხვა ავანსი კი არაფერი მიმიცია მისთვის, გარდა ღვინისა!..

ღვინოს კი ჩვენში ზოგჯერ, პირიქით, ადამიანის დასაზრავლადაც კი იმეტებენ ხოლმე.

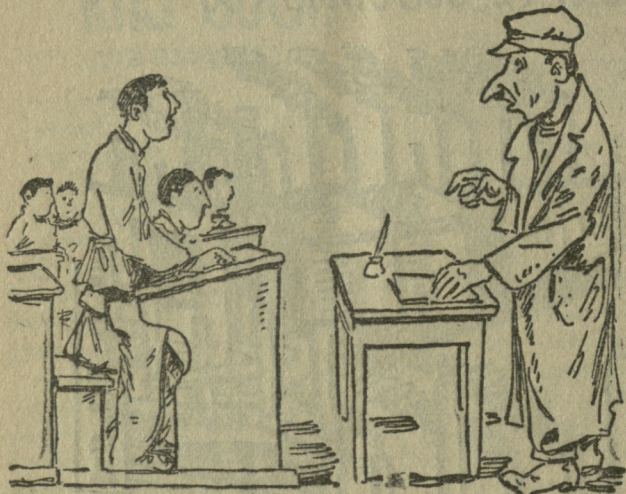
წასვლა ისტრატისა ს.ს. რ. კავშირთან

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

მე იმ რა ბაზაქლებივებს,
თქვენი ხმა არ მომდიოდა.

ბათუმის რკ.გზ. 7 ფლელი

მოწაფე (საზოგადო მეცნიერების მასწავლებელ მოისწრაფეშვილს): — მასწავლებლო, რას ნიშნავს ასოციატია?

მოისწრაფეშვილი: — ასოციატია არის ისეთი ორგანიზაცია, რომელშიაც ას-ოციატია კანია.

ქუთაისი

ტარტარიზჯან, რა რომ ვერა მოგწერე, ვასლია; აღარ მახსოვს რახანი... ესლა კი მსურს დავამღერო ყოველი, როგორც ჩვენი ალფეზიას არღანი.

მუშათა კლუბს თუ იკითხავ, ნათლიჯან შევანელეთ მუშაობა, რა გვიშავს. განათება თუმცა ხშირად არა გვაქვს, მაინც ვაკრავთ ათ მეტრიან აფიშას.

ფარდის ამწეებს მოხვდა საკრამენია, აწევაას აღარა ვსცნობთ საჭიროთ,

გლეხის ნაამბობი

ის იყო ი პარავოზმა გასათხოვარ ქალივით დაიყვლა თუ არა, მაშინვე ყვირილი ასტყდა სოფელში: ქალაქიდან კამპანიის ხალხი მოვიდაო.

კაცო, მერე და რა გახდა, რა ერთსა და ორ კამპანიას ხომ არ უქეიფნია ჩვენ სოფელში, რომ ასე ვაკვირვებოდათ და ვაპყვივით მეთქი??

რა დროს ხუმრობათ, ფები მალე ვადმოადგო.

თურმე ნუ იტყვით — ქალაქიდან კომისია ჩამოსულიყო თესვის კამპანიის ჩასატარებლად და მე კი სულ გამოვებერყეტდი... კამპანია, კამპანია იყო, კომისიამ ჩაიხი ისე დაატრიალა, როგორც გლეხებს ესამონებოდათ. სათესლე ხორბალიც საკმაოდ ვიშონეთ. ბარე ორიოდე კულაქს — ბართლომეს და ჩაკუნტულას ზურგი აეწვით, მაგრამ ეკუთვნოდათ კიდევ. მამ რა ეგონათ, რომ გლეხებს ერთი ქვეყნის ხორბალი დასტყუეს და ორ-მოებში ჩაჰყარეს და ზედაც კრუხივით დაასდენ, შერჩებოდათ!

ჰო, და ი ქალაქელების ამბავიც აქედან დაიწყო... ჩვენი სოფლივინა კარგა ხანია ი თესვის კომისიამ კი ყველაფერი დაწვრილებით ავგისხნა და ზედ მორტყმული ანდრესიც მო-ზმცა.

ჩვენც არჩეულ დღეგანტებმა გავ-სწიეთ ქალაქისაკენ. მივედით ი ვერ-რეჟდენიაში, ჯერა კურიერთან მიგ-ვასწავლეს, მერე რივისტრასტორთა-ნა. მერე ეს მაშინისქრაო, იი ეშმაკის ჩაქუჩებზე რომ აბრახუნებს, მერე ესაო, დედაგოდო, პრავდელიო, ჩე-თავოდო, ბუღამტერიო. სამზავიო, ზავიო, თეთრიო, შავიო, ყველას პაპ-ოადკავედ აუარეთ და მერე ისევ რი-გრივით უკანვე ჩამოუარეთ, მაგრამ ი ჩვენი ტრასტორი ვერსად ვიპოვნეთ. სან კიდევ სულ ერთმანეთს აბრალებ-დენ, მაგრამ ჩვენი ტრასტორი მაინც არსად ტრას-ტრახებდა... მერე, ნაჩა-ლიკმა ი სულ დიდი რომ არის, იმან დასტყვილა - მაუდის ქვეშ ხომ არა-ვინ ამოსდოვო. ამის გაგონებაზე ი ჩე-ში ამხანავი გეგოლა კინაღამ გამექცა

— მანდ მეც არ ამომდონ სადმე მაუ-დის ქვეშაო... ამ დროს ვილაცამ წა-მოიძახა: ნაჩხოხსა ჰკითხეთო. ახლა აღარ იკითხავთ ის ნაჩხოხი რა ყოფი-ლა. იმ ბატონთან მისვლა არც ისა იდვილი იყო და ისევ თავიდან დავი-წყეთ რივი რიგზედა.

ჩაჰყო ხელი ი ტყავის აბგამი, აი, პორტხელს რომ ეძახიან, მე ვსთქვი — ეს არის ესლა კი ტრასტორს ამოი-ლებს მეთქი, მაგრამ ისევე აუშენდებო-ოჯახი, კაცო, ქალის ჩულქები კი ამოაძრო ი სახოროდანა და ზედაც ჩვენი თხოვნა ექვსი თვის წინად და-წერილი. თურმე იმდენი ხანი წინაი-და სდებოა... ჰაი, დედასა: ეჰ, რაღა თავი შეგაწყინოთ, როგორც იქნა ჩვენ ავატრასტარეთ ი დალოცვილი ტრას-ტორი და ზედაც დავამღერებთ ხო-ლმე:

არულაღე, თარალაღე, არიარა-ღეო.

ბიჭებო, მიწა მოვნხათო, თქვენ გე-ნაცვალეო...

ბაზილ კანი.

რომ წაგებაძოთ: გირჩევთ ყველა კლუბებსა და ხარჯები თქვენთ ასე შეამტერიოთ.

როს იტყევა ფარდა ნაფლეთ ძონძებად, რომ გაჭვრეტა აღარ იყოს ძნელია, ფარდის უკან ჩაატარეთ პიესა! არ ივარგებს? — (აბა, რა სათქმელია).

როცა მორიგ წარმოდგენას ვაცხადებთ, მაშინ ბნელა, სხვა დროს კი ნათელია. ვალად გვადევს, რომ გავიგოთ, ტარტაროზ. ელსადგურში თუ ბოროტი ხელია?!

სტრახ კასამაც საქმე გაატრატორა, გთხოვ, ამათაც აუწიო ყურები, რიგში აურზაურია კასის წინ, არ რიგდება წესიერად ფულები.

უნდა გითხრა, შალის საქსოვ ფაბრიკას წელს სეზონი გვიან წამოეწია, მაგრამ ფასებს მაინც ზორბად დაუწევთ, ტყიბულისა მადლი თუ შეგვეწია.

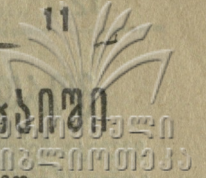
ტრანსპორტებიც კუს ფეხებით დადიან, მოლოდინი ძლიერი გასაჭირია, ტყიბულოჯან, ერთი ძმურად გვითხარი: როდის მოვა ჩვენთვის ქვანახშირი—ა?!

როგორც მოწვიმს: ვერ ჩაუვლი უნათო წყალში მცურავ სამხედრო ვოსპიტალსა, ოკეანეს შეადარებ მნახველი — ან და კიდევ პალიასტომის ტბასა.

ქვებზე ხტება ოქროს ფეხა დამები, აბა, წყალში, მითხარ, ნეტა, ვინ შევა? ეწევიან კაბას ზევით ბუზლუნით მაგრამ... (განა წელს ზევით აიწევა?)

თუმც ვიხრჩობით, აღმასკომო, მაგრამ, სანამ გვიჩანს წყალში ცოტა თავები, ჩაიქროლე ამ ქუჩაზე და ნახე წვიმიან დღეს უცხო სანახავები!..

პატარა ანკეს.

მესტვირული

ჯანსაფონის რაგ-რაგა

პასტარა ჯინჯიფი

(ამწნავთშენი, სად. თამარა)

სასიღმეროთ მოვემზადე —
 ავიკიდე გულდასტვირი;
 სოფელ-სოფელ ვიარები
 მოუსვენრად, ვითა მწირი.—
 თამარაზე ჩამოვედი,
 გამოვსცადე ტანჯვა-ჭირი,
 კოოპერატივის აქაურსა
 დასდგომია ვასაჭირი.
 ღამე ქურდები დაეცენ,
 დაუნგრის სახურავი.
 საქონელი გაიტაცეს,
 ასეთია ეს ამბავი.
 აქ არავინ არ გამოჩნდა,
 არც გზირი და ბოროც მცველი;
 ქურდმა კაცმა თავისთავად
 გაირბინა მინდორ-იელი.
 ირგვლივ არის საღარაჯო,
 ქურდი დარჩა უვნებელი;
 ეს ასეთი მოქმედება
 ნამდვილ არის საკვირველი.
 გასულ წელშიც კი დაეცენ,
 დანგრის სახურავი;—
 მარა შიგნით ვერ ჩავიდნენ.
 შეიწუხეს ტყვილად თავი.
 რაც გასულ წელს არ მოხერხდა,—
 ის შესრულდა ამა წელში
 და ქურდებმა საქონელი
 ჩაილაგეს მუქთად ხელში.
 მარა ქურდი და ბაცაცი
 გაეზმება ბადე-ქსელში
 და ამნაირ საქმისათვის
 ჩავარდება სატარჯველში.

გუჯგუბი.

ავად ვიყავი დიდი ხნით
 პატარა სენიც რამ მჭირდა;
 ექიმი ბლომად გვყავს, მაგრამ
 იმათი ნახვა ვასჭირდა.
 როგორც იქნა და მეღირსა—
 გამსინჯა ტანზე შეხედვით.
 (რას იზამ—იმათ ხელშია
 ჩვენი სიცოცხლე და ბედი).
 ჯერ ხომ საავადმყოფოსთან
 ტალახს მიუვლი ძლივსა,
 ცოტა დამიკლდა კისრამდი
 დამარხვასა თუ დაძირვას.
 შემდეგ წავიღე რეცეპტი
 და მივაშურე აფთიაქს.
 წამალი არ იმოკვება
 იმედი რად გვაქვს—რად მივაქვს?
 შევაცვლევი რეცეპტი
 მგონი, მე შევიღვერ ექიმსა
 და გარდა ჭინაჭინისა,
 მიღება არა მეღირსა.
 სადგურში ჰყრია ტიკები
 როგორც მთაში ხის მორები,
 რომლებსაც ბლომით ზიდავენ
 რევიზორ-კონდუქტორები.
 ესლა კლუბიც ვინახულოთ,
 ვნახოთ ერთი წარმოდგენა.
 დავჯდეთ, მაგრამ ეს სად იყო
 „უფროსები“ ამოდენა?
 ერთი გეტყვის: „აქ დაჯექი“.
 მეორე კი იქ გითითებს;
 სკამებს ითვლის წინდაწინ და
 და ნელ-ნელა კეცავს თითებს.
 მესამე კი წამოგადგებს:
 „იქ დაჯექი, არ არს შორი,
 აქ კი უნდა დაეჯინო
 ქალიშვილი ბარე ღრი.“

ძგუნტი

ტყე რომ მოგვაჭრევინეთ
 სკოლის ასაშენებლად,—
 სად გაიბნა ეს ხე-ტყე,
 რომ არ სჩანს სახსენებლად?
 ვლესკომის თავმჯდომარეც,
 პავლე, ავი რა ჰქენი?
 ალ გაქაფე სამკითხველოს
 შემა ორი საყენი?
 ჩვენში დადის კულაშელი
 გრაფინა ჯღამაძე,
 აჭირია ორიოდ
 აიტყვა რომ ვთქვათ ამაზე.
 გაიჩინა მოყვრები
 იმან ახალ-ახალი.
 ჩონგურს უკრავს, ამღერებს,
 დადის ღვინით დამთვრალი.
 ჩვენში მისი სახელი
 კვრინავს როგორც ქვემები
 ვასაცნობად იმისა
 ამართება ქელეხი.
 ვესტუმრება, იქეიფებს,
 სამსახურს შეგებრდება,
 (ეს ასეთი ქალა,
 ნურვის გაუკვირდება)..
 ასე ამბობს: დიდ კაცებს
 უჩურჩულებ ყურშიო;
 ერთ კვირაში მოგაწყობთ
 მე თქვენ სამსახურშიო.
 ეს ხელობა მე ესლა
 აღარ დამიწყიაო.
 ბირჯის გარედ აღვიღებ
 ბევრი მომიწყვიაო.
 ქრთამად არ ჩამომართვად—
 ვხის სახარჯოს ველოო.
 ტარტაროზო, მომართე
 აქეთ ჩანგლის წვერიო. სანი,

რაც თითქმის „ღამკვიდრდა“

— ვინ არიან ესენი ამ სახლს რომ ეპარებინან, ქურდები ხომ არა?
 — არა, „ღამის სტუმრები“ არიან: ალბად კარტის სათამაშოდ თუ ივრიბებიან!

გორდის ფოსტა

ვალეკო ჩიხლაძე
 გორდის ფოსტაში,
 ჯერაც ვერ გაგვიგებ,
 თუ საქმე რაშია.
 გამგეთა ბრძანდება
 ჯიუტზე მეტია.
 ელსმენზე ძახილით
 თავს გვესხმის რეტია.
 გინჩხაში გაზეთებს
 ხან გზავნის, ხან არა,
 ამდენმა მუდარამ
 სჯილა ვაგვამწია.
 მას მოვალეობა
 ფეხებზე ჰკილია.
 ტელეფონი იქვე
 უმიზეზოთ უკილია.
 დაგლეჯილ ყურნალებს,
 დაწეწილ ვაზეთებს,
 ერთი თვის შემდეგ
 მოგვაწვდის ასეთებს.
 მან, ალბად, არ იცის
 ფოსტის დანიშნულება
 მიმჯდარი ლუმელთან
 სულ სხვაგან იყურება.
 გამგეა ჯიუტი,
 რა გასაკვირია,
 მას ყურის აწევა
 უტუოდ სჭირია?

პეტარდა

ჭ ი ა თ უ რ ა

აქ თეატრის საქმეს
 თითქმის არა უშავს.
 თუმცა აქ დარბაზში
 თქვენ ვერ ნახავთ მუშას.
 კოტეს მეტათ ტანჯავს —
 თუ რათ ხდება ასე!
 სწუხს „სეზონი ნუ თუ
 უქმით დაეარსე“?
 ამას წინათ დასდევს
 აქ პიესა... ოჰ, და...
 შიშისაგან ხალხი
 გარეთ გამოიბოდა.
 ომეროს შარვალი ეცვა
 მოკლე, პიონერის,
 და ლეთის-მშობელს — ვაბა.
 კაბა წითელ ფერის.
 და პიესა ესე —
 „ქორწინება ცაში“...
 (მის ყურებას სჯობდა
 ვედებულისაჲ სახლში!).

სად. გურჯაანი

ეს, ტარტაროზ რა იქნება,
 რომ ესტუმრო გურჯაანსა
 და ჩანგალი მოსდო
 ქვეშ-ქვეშა და კუდიანსა.
 დღიურ ელმწერლებს რომ ნახავს,
 სურს მოპკორტნოს ორი თვალი,
 უნდა გულზე მოუკიდოს
 უცნაური ცეცხლის ოლი.
 პროტექციას თუ იკითხავთ,
 ერთიც წინ ვერ დაუხვდება,
 და ასეთი საქციელი,
 ტარტაროზგან, ნუ მოხდება.

ვეფქრობ და ვერ ვამიგია —
 თუ უფროსი რომელია?
 საქმეს ისე მოახერხებს.
 როგორც გაწრთენილი მელია
 სერგო ქვია ამ გმირ კაცსა,
 არ ენადღვს არაფერი,
 ტარტაროზგან, გენაცვალეთ,
 შეუსვალეთ ცუდათ ფერი.
 „პიკადილი“.

მ ა რ ა ნ ი სენაიის მარა

იონას გვადრებ სიტყვას ორს —
 ბრელიძე არის გვარადა,
 მისი ხსენება, ტარტაროზ,
 თუ არ ვამბობ შარადა.
 „ეპოს“ სასადილოში
 იყო თოდუა პარმენი,
 „ეპო“ — სთვის კარგი მუშაკი,
 და სარგებლობის შემძენი,
 მაგრამ იონა კაცია
 ჩვენს თემში ხშირად ქებული —
 რასაც ის ბრძანებს, ის უნდა,
 იქნას ხომ გატარებული.
 თოდუა მოხსნა ადგილზე,
 უშარა „ნაჩევე თემაზე“.
 მის ალაგს გადმოიყვანა
 ქარხნიდან ვიღაც ძნელაძე.
 მეორე დილას წერილს სწერს
 თავისი ბიძის ცოლისას,
 აცნობებს ამბავს „საგმიროს“,
 შედეგებს თვისი ბრძოლისას.
 და ქარხანაში მზად არის
 ალაგი შენაწყალები.
 იონას „ბიძას“ სალხინოდ,
 ცრემლით ევსება თვალები.
 პ. ლიუბიმოვი.

სიზგრიის ახსნა (სად. გომისთვის)

რაუდენ ვაჩეჩილაძე ნახო — დათ-
 რობას არ ასცდები.
 ლონგინოზ ბებურიშვილი ნახო —
 ორატორობას ისწავლი.
 ბესარიონ ფაჩულიანი ნახო — კამბა-
 ნიას არ ასცდები.
 პილატე ახლაძე ნახო — ბილეთის
 ყიდვას ვერ ეღირსები.
 ამბერკი კვანდაძე ნახო — ტვი-
 რთის მიღებას ვერ ეღირსები.
 - ვასო ესვანჯია ნახო — იმ დღეს
 დაინავსები.
 მებისრე ამბოკაძე ნახო — კომბინა-
 ციებს ერიდე.
 დარაჯი ევა ნახო — უწყლოდ და-
 ინსრობი.
 ლევან ნოზაძე ნახო — კოლაგრა-
 ტივს ერიდე, საცვლებს შემოიხვევ.
 აფთიაქის გამგე ჯუღელი ნახო-
 ავი ზნე შეგეყრება.
 თუ ყველა ესენი ერთად ნახო,
 „ტარტაროზი“ ზიარებას ვეღარ მო-
 გასწრებს.

მტკვრის პირელი.

დეკეშა

სენაიი, გუშინ 14 მოქალაქემ
 თოკით ჩამოიხრჩო თავი, როგორც
 ექსპერტები ამტკიცებენ, დაზარა-
 ლებულნი ყველანი ადგილობრივ მე-
 ურნობის განყოფილების ბიუჯეტზე
 მყოფი მუშა-მოსამსახურენი ყოფი-
 ლან, რომელთაც 3—4 თვის ხელფასი
 ვერ მიუღიათ.
 გრძელდება კვლევა--ძიება.
 ქალაქში აკრძალეს თოკით ვაჭრო-
 ბა, რომ დანარჩენებმაც არ ჩამოიხრ-
 ჩონ თავი.
იმიდანვე: (ჩვენი საკუთარი კო-
 რესპონდენტისაგან) გაუგებრობის
 თავიდან ასაცილებლად, ნოსიროს თე-
 მის კომენდანტი ამით აცხადებს ად-
 გილობრივ მცხოვრებთა საყურადღე-
 ბოდ, რომ კვირას საოდინშაროს უბა-
 ნზე იწარმოებს კრეისერებიდან ზარ-
 ბაზნების საცდელი სროლა.
 სწარმოებს ტბის გაღრმავება-გაფა-
 რითობა.

ტარტაროზის ნათლია.

„სალაროს სიპულიანსაჲი“

რაც რომ ბევრი კონკი ვქონდეს,
 შენახული წალოში,
 ყველა ტანზე მოიხვიე,
 წადი სამკურნალოში.
 —:—
 მისვლისთანვე დაგისვდება
 ოჩერედი გრძელები:
 მომუშავე, უმუშაკო,
 შეჩვეული, ძველები.
 —:—
 გამომწერო ეუბნება:
 გამოუშვით ახლები,
 თქვენ ხომ ყოველ დღე აქა ხართ
 და გავგებლით მძახლები!..
 —:—
 ძველმა ძველს ჩასწორებოდა:
 დახე, რა რაგ „გორუბია“,
 ნუ თუ ამან დღეს გაიგო,
 რომ აქ ჩვენი კლუბია?!
 —:—
 აბა, გათავდა „პრიომი“,
 სონა, მაშო, ანაო,
 ნუ თუ არ გესმით, ძველებო,
 ცოცხი გინდათ განაო.
 —:—
 დაიძრა მთელი ცამანდა,
 მიდის მუქთი მუშტარი,
 თუ რეკვების წამალი ვაქვს,
 აფთიაქო, უთხარო.
 —:—
 მე ვიცი, ტყვილა გვაწვალებთ.
 არც ერთი არ ხართ ავათა,
 თქვენ გინდათ ჩვენი წამალი
 „ხოშის“ მოსაკლავად!..
 ფი—და.

ჯღჯღსათის კუთხე

ვით შეიქმნა ანდრო მღვდელი ბაისოს თხის წაღვით მკვლე-ლი

იმ თავიდანვე მღვდელი საკურთხისა და არჩივის დიდი მოტრფიალედ გახლდათ.

რაც უნდა მოთხოვნილება არ წაუყენოთ ამ დროს. ხუცეს ანდროს თქვენ ვერ აიძულებთ, რომ საუკუნეთა განმავლობაში შექმნილ ტრადიციას მან უღალატოს.

მაგრამ მრევლია ამ მხრივ თავისუფალი თავის მოქმედებაში, მას შეუძლია უარი სთქვას მღვდლისათვის საკურთხის მიერთებებზე და ყველა არჩევინად დაჯდეს თავთავიანთ სახლში.

ცხადია, მღვდელი დარჩება უსაკურთხოთ, ე. ი., უცხვროთ ან უთხოთ, უმთავრესად — მათ უთავფებოთ.

მაგრამ, განა, ყველა მღვდელი? მღვდელსაც გააჩნია. მაგალითად, მღვდელი, ანდრო ჯურჯუყვათელი (გურიაში) აინუნშიაც არ იგდებს, თუ მრევლმა მისთვის თხისა და ცხვრის თავფების მიერთება შესწყვიტა. ის თვითონ იბოვნის საკურთხს. რისთვისაც არ დაშურავს საქციელს, საფურთხს, რათა უზრუნველი ჰყოს ნაკურთხი კუჭი წლით-წლამდით.

ამისთვის სრულიად საკმაო არის უბრალო წაღვი, მოიძარჯვე ის და ანაღიროთ წაღვი.

ღიაბ, სრულიად უბრალო წაღვი! ბრალიანი თბა კი იქვე ეყოლება მეზობელ ქვრივს, ბაისოს. მღვდელი ანდრო იმისი ცოდვით აივსოს: ანაფო-

რა გაიძროს, წაღვი აიღოს და თბას აისროს.

სახლი ხორციით აივსოს, ცოლი, შვილი გაიძროს და დანაკლისი საკურთხიც ასე მოხერხებულად აიზღოს.

ტყუილად ირჯება კორეპონდენტი „ლორდი“, როცა ხუცის ასეთი

„სორტი“ მას ჰკონია ავი და ბოროტი.

ანდრო არის ყოვლად მართალი! ხომ იშოვა ხორცი სათაღი? მეტი კი მღვდელს, აბა, რალა უნდა? თხის გულა? ისიც ხომ იქვე აქვს, ბაისოს თხის ტყავის სახით. ჩაბეროს, ვაბეროს და კედელზე ჩამოჰკიდოს, მხოლოდ ქვრივ-ობლის ცოდვაც მანვე ზიდოს, რომ დასტოვა ურძელი. მღვდელს ჩვენ ყველას ვიცნობთ უზნეთ, რომ შიგ გამოხატისად ვსთვლიდეთ ანდრო კვაჭაძეს, ამა საბუთს ის ვის რას აძლევს?!

ჰუთაისის მაჯაში რომ არის სოფელი ვანი აღმასკოში ვინ ვეპარა ამდენი გვანი?!

ჩვენ კორეპონდენტი, ალიფაშა ვანელი ჩვენ მოგვეწოდებს ვანისაკენ ჩვენის ჩანგლით.

ამ მოწოდებაზე ჩვენ უკვე შევათამაშეთ ხელში ჩანგალი და გავემზადეთ წასასვლელად, მაგრამ უცებ თავში გავვიელვა შემდეგმა კითხვამ რომ ავმხედრდით, ნაუცბათევი არ დარჩეს ჩვენი მგზავრობა თქვა.

მართლაც და რატომღაც მოგვაგონდა ერთი ძველის ძველი ბატონ-ყმობის დროინდელი ანეკდოტი:

ერთმა ბატონმა ერთ თავის შინაყმას თურმე უბრძანა: ბიჭო, სიკოია, ხეალ ამა და ამ სოფელში უნდა ვაგვზავნიო, — და დაუსახელა რამოდენიმე ათეული ვერსით დამორებულ სოფელში მცხოვრები მეორე ბატონი, რომლის სახლშიც უნდა წასულიყო შინაყმა.

მეორე დღით, ჯერ ჩიტსაც კი არ დაეკრა თავისი პირველი ნაღარა, რომ შინაყმა უკვე ფეხზე იდგა თურმე და მოუსვა კიდევც დასახლებულ სოფლისაკენ.

ბატონმა რომ გამოიღვიძა, შინაყმა მოიკითხა, მაგრამ მოახსენეს: სადღაც წავიდაო.

რამოდენიმე ხნის შემდეგ დაბრუნებულ შინაყმას ბატონი ზისხვით შეხვდა: — ბიჭო, მე რომ გიბრძანე, ამა და ამ ადგილს უნდა ვაგვზავნიო-თქვა, შენ რად არ შეასრულე ეს ჩემი ბრძანებაო?!

— მე უკვე გეახელით, ბატონოო, ამაყად მიუგო შინაყმამ. ეგონა, რომ ბატონის მოწყალებიან სიტყვას მაინც დაიმსახურებდა ამისათვის თუ საჩუქარს არა.

მაგრამ დახვტ მის გაოცებას, როცა არა თუ საჩუქარი, მასხრადაც აიგლო ბატონმა:

— „ბიჭო, შენ ოხერო, ამ სიზორებზე რომ გარბობდი, იმას აღარ ფიქრობ-

დი, რისთვის მგზავნის ბატონი-ო?!

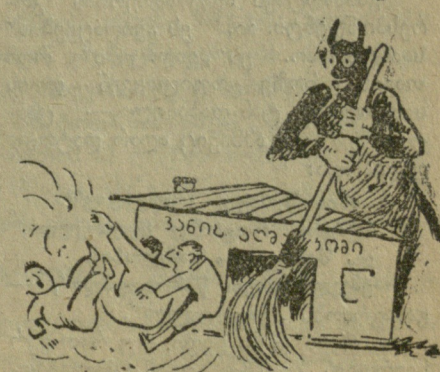
და უბრძანა: გარეკეთ ხელმეორეთო, ბრიყვი შინაყმაც იძულებული გახდა ხელახლა მოეთოკა ეს ამოდენი გზა ნამდვილის მიზნით.

აი, ამ შინაყმის როლში ჩავარდნის რომ გვემინოდა, ამიტომ ჩავიკითხეთ ბოლომდე ალიფაშას მოწოდება და აი, რა აღმოჩნდა. თურმე ჩვენი ვანში ჩასვლა სულაც საჭირო არ ყოფილა. თვითონ მოწოდებაც დაგვიანებულა და, წარმოიდგინეთ, — რომ ჩავსულიყავით, ჩანგლის სიბრცხვილს ველარ ავიტანდით, რადგან იგი სრულიად უმიზნოთ გვექნებოდა იქ ჩატანილი, რადგან საჩანგლე პიროვნებანი უკვე თავის ადგილზე არც ერთი აღარ დაგვიხდებოდა.

ჩვენი არიან აღმასკომის ყოფილი თავმჯდომარეები, რომელთაგან ერთი — მსხვილ-მუცელა აზნაური მაზრის რევიზიამ „იმსხსნა“. დანარჩენებიც თითქმის ამ პირველის გზას გაჰყვეს. მდივანი ყალბი მოწოდებების წერას გადაჰყოლია, ხოლო კოწიას საკუთარი სახლის ამოგებისათვის „გებეუმ“ დაუთმო მუქთი ბინა.

ეს უკანასკნელი ამბავი სრულიად ბუნებრივია და ამდენადვე გასაგებ ბიჭ, რადგან ამ უადრესად აღმშენებლობითი ხანაში ადამიანს მშენებლობაში ასეთი ცხოველი მონაწილეობისათვის ერთი „მუქთი ბინა“ უსათუოდ ერჩება.

მხოლოდ ეს ალიფაშა ვანელის საქციელი კი ვერ გავგიგია. აღმასკომში თუ ამდენ ნაგავს ჰქონდა ადგილი, ჯერ — სად ბრძანდებოდა აქამდის ეს პატივცემული ტარკორი და შემდეგ — ჩანგლით რომ გვიბარებდა, რითი ამართლებდა ამ თავის მოქმედებას, რათ ნებულობდა ჩვენს შეცდომაში შეყვანას, როცა აქ ჩან-

ვლი კი არა ცოცხი იყო საჭირო, აღმასკომის გამოსაგავათ,

აი, გიორგი ღვაჭავაძე, გორ- დი რომ ლამის „დაჭამა“

წართალია, სიტყვას: „დაჭამა“-ს ხშირად გულისხმობენ ნადირთა მოქმედების გამოსახატავით, მაგალითად მეღმა დაჭამა გლეხის ცხენი ან ხარია“ და სხვა, მაგრამ, ჩვენს აზრით, ასევე შეიძლება ამ ცხენის გაფრცხვლება კაცზეც. თუ ის „დაჭამა“-ში რამოდენიმედ მინც წაავაგს ნადირს.

ნადირის მსგავსება არც იმდენად საძიარისი არის ადამიანისთვის, მას შემდეგ, რაც დიდებულმა ბუნების მეტყველმა დარჯინმა უტყუვრად დაამტკიცა ადამიანის თანდათან წარმოშობა ნადირთაგან.

უფრო ცუდი ის, არის, თუ ადამიანი ნადირსაც აღემატება „დაჭამისა“ და გლეხის საქმეში.

ჩვენ იოტის ოდენადაც ვი არა ვესურს რაიმე ასეთი „მიჯაწეროთ“ ვინმეს და მათ შორის გიორგი ღვაჭავაძეს; მაგრამ ეს კორესპონდენტი „გივი-ოლი“ რომ არ გვისვენებს.

**„წინათ თემში ბრძანდებოდა
აღმასკომის თავმჯდომარეთ...
ფული ზღოზღო იგმა და,
გამოაგდეს შემდეგ გარეთ“.**

ა, როგორ ავციწერს გივი-ოლი“ გიორგის მიღვაწეობას გორდ-ში.

მაგრამ ამით არ ათაგებს და შემდეგს უმატებს:

**„პარტიული“ ვატი არის,
ფორმალურად შეპარული,
ბანკისგანაც ფული ირგო,
გაიხარა ამით ვული“.**

თუ აღმასკომში უვარგის ბანკში უკრეს თავი, ცხადია, „ფულს ირგებდა“. ამას არ უნდა ბევრი ლაილაი. საინტერესო ეს არ არის, საინტერესოა შემდეგი:

**„აღარ იტყვი, გამფლანგველსა
რათ არ უკრეს გამსახლს თავი?
ვიღაცები უჭურგს უმაგრებს,
მით იცდინა ციხე ავი“.**

განშარტავს მღვანარეობას კორესპონდენტი. აი, ეს „ვიღაცეები“ საინტერესოა. ეს „ვიღაცეები“ რომ თავის დროზე ყოფილიყვენ დღის სინათლეზე ტან-დაბანილი, — ცხადია, შემდეგი ამბავიც აღარ დატრიალდებოდა:

**„ამის შემდეგ კოლექტივში
შევიწრა, როგორც მელა-კულა,
და შემდეგ კი ვამგვობის
თავმჯდომარეთ წამოსკუბდა“, —
გახარდობს „გივი-ოლი“.**

აი, ახლა კი მივხვდი, თუ რათ ვერ ხეირობენ ჩვენში ზოგან კოლექტივები. თუ ასეთი თავმჯდომარეები ეყოლოთ კოლექტივებს, ეს იმას ნიშ-

ნავს, რომ ცხენის ფარას თავში მგელი ედგეს ხელში კომპლით, ხოლო გულუბრყვილო ხალხს კი ეგონოს: ცხენის ბედი საიმედო მწყემსის ხელშიაო.

ჩვენ ასეთი გულუბრყვილობიდან უფრო შორსა ვართ, ვიდრე ჩვენგან არის თვითონ სოფელი გორდი, ღვაჭავ რომ ლამის „დაჭამა“.

ეს პორფილე ჩაგუნავა, მაგიდას რომ სცემს, ხელი ჰჭავა“.

„ბუმბუსას ხიდი“ მართალია, სოფელია, მაგრამ ორი რამით არის შესანიშნავი: ერთი — უუძველესი პომპეიტული ხილით მდინარე ცხენის წყალზე, ხოლო მეორე — ადგილობრივ ხელოსანთა შორის დამკვიდრებულ წესებით, როგორცაა შავი-ღების ცემა-ტყევა, უდიერი შრომის დაწესება მათთვის და საზოგადოთ-დაშინება, რათა ახალგაზრდა შეგირდები ჩამოაშორონ კომკავშირს.

პირველი „სიფთა“ ამ მიმართულებით ეკუთვნის ხელოსან პორფი-

ლე ჩაგუნავას, როგორც ვეატყობინებს ჩვენს ადგილობრივი კორესპონდენტი, „მთიული“. ჩაგუნავას მიღწევა ჰქონია და თავისი შეგირდი მართლაც ჩამოშორებია ადგილობრივი კომკავშირის უჯრედისათვის. მაგრამ საკითხავია: რას აპირებს ამის გამო-სასწორებლად თვითონ უჯრედი?

როგორც ვიცით, კერძო ხელოსანს ამდენი ძალა არ უნდა ჰქონდეს. შეიძლება „ბუმბუსას ხილზე“ არ ვრცელდება საბჭოთა წესები. შეიძლება ამ სოფელს თავი ჯერ ისევ პომპეის სა-

მშობლობი ჰქონია, ამქამდე მუსო-ლინის იტალიაში.

შეიძლება, ქვეყნად რომ არის შეესაძლებელი და მით უფრო — ბუმბუსას ხილში?

მაგრამ „ტარტაროს“ მინც უღვაშებში ეცინება და ჰგონია, რომ „თუ პორფილეს ხელი ჰჭავა, თუ მას სწყალობს დღეს აქ ჰავა, მისი ზრახვა ვერ, ვერ გავა“!

ნეონილა საართიქალას აცნობს „ფიზკულტურის“ ძალას, კორესპონდენტი „რომეო“ ასე ავციწერს ამ ამბავს:

„უკვე ორ წელზე მეტია, რაც აქ პროფსკოლის მასწავლებლად იმყოფება ვინმე ნეონილა მებრალინი. გარდა იმისა, რომ იმ მოწაფეებს უდიერთ ებურება „პიროს“ და „უტვინოს“ ეძახის — ჰორიკანობასაც მისდევს. მისი წამოწმებით ახას წინაით მისუთი და მიაქვს მგჯუვის მოწაფეებმა თოვლის გუნდით მაგრამ მიბეგვეს სხენებულ სკოლაში-დრომბით მოვლინებულნი მასწავლებელი ალექსი ალექსიოვილი.“

— „აბა, თქვენ იცით, როგორც მასხნელებთ — ასე აქეზებდა თავის მოწაფეებს სხენებულ მასწავლებელზე ნეონილა და აკი ასახელებს კიდევ: თოვლის გუნდებიც არ აკმა-რებს და თავშიაც ჩაუფახუნეს.“

ყველაფერი ეს ხდებოდა სკოლის განგამ. ვლ. კორკაძისას თვალ-წინ. რომელიც უზრდელად იცინოდა ამ სამარცხვინო სურათზე. მასწავლებელი ნეონილა ებრე-ლიძე პრესასაც ცუდათ იხსენიებს — კორესპონდენტს უწოდებს „კორკომებს“ ხოლო გაზეთებს კი „საჭო-რავო ფურცლებს“.

კიდევ არა უშავდა, რომ საქმე ამ შემთხვევაში, მართო „ფიზკულტურით“ დასრულებულიყო და ისეთ საგნებზე არ გაფრცხვებულიყო მასწავლებელ ნეონილას „კულტურა“, რომელთა შესახებაც მას, ეტყობა, ცოტა სხვაგვარი აზრი აქვს. ხოლო არავინ იცის ეს აზრი „ბაზროით“ არის გამოწვეული თუ საკუთარი უბადრუეი „აზრით“.

„ზაზარში“ კი, კორესპონდენტის ცნობის მიხედვით, ჩვენ ჯერ-ჯერობით ერთად ერთ საპატიო „მუშტარს“ ვხედავთ: ეს არის სკოლის გამგე ვლ. კორძაია.

საინტერესოა, რას იტყვის ამის შესახებ ეს პატივცემული პირი.

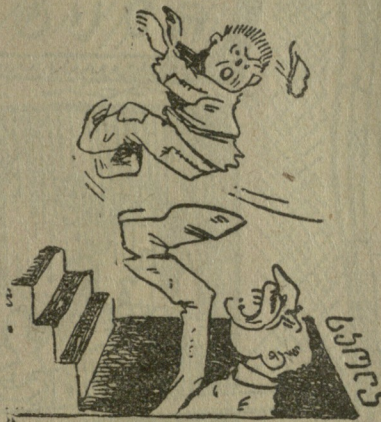
გლენტა სასწავლებლის გამგეთ ევტინია ლებში ეზოში ხე რომ არ შერჩა და ფუტკარი სკებში

ასე იწყებს თავის კორესპონდენტის ლებში (რაქაში) გლენტა ახალგაზრდობის სკოლის შესახებ ჩვენი კორესპონდენტი „შალითა“.

მაგრამ გასაკვირი მართო ის კი არ არის, რომ ევტინის წყალობით სკებს ფუტკარი არ შერჩათ, გასაკვირი უფრო ის არის, რომ თვითონ სკოლას

ჯერ კიდევ შერჩენია თუნდაც ერთი მოწაფე, როცა:

„ცემა - ტყეპით ხშირად ბავშვებს

ის ისტუმრებს 'კარში' ერთ-ერთი ობოლ გაჭირვებულს მშველს წინლით ავლებს ხანსში“-ო, რო-

გორც გვაუწყებს კორესპონდენტი. თუ ეს ასეა და თუ ამას ემატება კიდევ მეორე მასწავლებლის, მხეიძის მოქმედება, რომელიც მოწაფეთა დიდი უდიერი მოპყრობათ ხასიათდება, ცხადია, ლების გლებ ახალგაზრდობის სკოლა, მისი ადგილ - მდებარეობის თანახმად არა თუ მართო ლებელი, არამედ სავესებით წყალ - წასაღებელი ყოფილა, რისთვისაც დიდ საფრთხეს წარმოადგენს მათთვის ამ გაზაფხულის მოახლოვება, როგორც წყალთა აღიღების, ეგრედ წოდებული ლანჭრობის დრო.

ცნობათა მიღება

შ. ნა-ლი-ს. ყველაფერი ის, რაც კაცს ენაზე მოადგება და ქალაღზე გადაიტანს, სცენა კი არ არის. მიუხედავად თქვენი თხოვნისა, არ დაიბეჭდება.

ბარბი-ს. მართალია, მუშკორი მოვალეა დაიცვას მუშის ინტერესი, მაგრამ განა, ღირს ისეთი მუშის დაცვა, რომელიც ადმინისტრაცია — დალაღებთან მორიგებაზე მიდის და ხელწერილსაც კი აძლევს თავისდა საზარალოდ? ასეთი „შეუენებობა“ დღეს პიონესაც კი არ ეპატიება ამ კლასთა ბრძოლის გამწვავების პერიოდში, არა თუ სრულწლოვან მუშას.

შ. ალ-ხენო-ს. მართალია, თქვენი შარადა ფრიად საუღლისხმო საგანს ეხება, მაგრამ მართო მიზნით ყველა მოქმედების გამართლებაც არ შეიძლება. საქმე, ისიცაა — თუ შარადის აგებულება რა შინაარსს შეიცავს. მაგალითად, თქვენს შარადაში ასეთი საუღლისხმო ადგილია.

„**ეხლა მოვძებნოთ საგანი გაზაფხულზე ის ბევრია; იკმება უმაღ, მყავდება და აქვს მას მწვანე ფერია“-ო.**

ასეთი საგანი ერთობ ბევრი ენახეთ ამ გაზაფხულზე. თქვენ რომ გინდათ კი ის, „ზაფხულამდის არ მოვაო“, გვითხრა მემწვანელიმ. განსაკუთრებით — წელს, როცა გაზაფხულმა ასე დაიგვიანა.

ამიტომ შარადასაც ვღებთ ზა... ე. ი. „სარედაქციო გოდორში“.

აჯი-ბაბას. თქვენი პოემა — „სოფლელი ქალი“ სოფლელ ქალს ისე ხატავს, როგორც ერთმა „ოხუნჯმა“ მხატვარმა გამოხატა ლომი, რომლის ლომობაშიც თითონვე დაეჭვდა და ქვეშე მოაწერა: „ძალი არ გეგონოთ, ლომია“-ო.

„**მეანის**“. თქვენი „სეველონი“ გვიქაღდა, რომ თქვენს ლექსში აღმოჩნდებოდა რაიმე ახალი, წარმოიწობოდა რაიმე გენიალური აზრი, ის კი არა, ვიღაც კმოცავშირელ პავლეს ჩასცივებისართ და არ ეშვებით: „გრძელი თქმა აქვს. ორატორული ნიჭი აკლია“-ო, შე კაი კა,

ცო, ზოგ კაცს თმაც მოკლე აქვს, ქუაუც, ახალს რასმე ვა არა ძველსაც დაგავიწყებს, ხოლო თავისთავს „მეანს“ უწოდებს.

ახლა შენ გეკითხებით: რა აზრი აქვს, ყველა ამის შემდეგ, ასეთ „სეველონი“-ს?

ქვეშარედად, სევედის აღმძვრელი კითხვაა, მაგრამ რას იზამთ?

„**მიშას**“, არა გეგონია, რომ ბორჯომის საკასრე ქარხანაში უნდარმი იყვეს მუშა-მოსამსახურეთ. ქუაუსთან უფრო ახლო იქნება, თუ ის ყოფილი უნდარმი მაინც არის.

ასეთ შემთხვევაში ადგილობრივ ორგანოებს ევალეა ბათ მისთვის საანკეტე ფურცლის მიწოდება.

თუ ანკეტამაც ვერ გამოასწორა საქმე, ცხადია, რძე დაღუპული ყოფილა. ტყვილა კი არ იჯდა ცნობილი ფილოსოფოსი დიოგენე ცარიელ კასრში: იგი ფანართ ხელში დღის სინათლეზე კაცს ეძებდა, მაგრამ ვერ ენახა. კასრში კი, ალბათ იმიტომ იჯდა ის, რომ ეშინოდა: შიგ არ შემომასწროს და არ დაიმალოსო.

თუ ასეთი საფრთხილო იყო ერთი დანჯღრეულ კასრი, ადგილი წარმოსარგენია, რაღა იქნება მთელი საკასრე ქარხანა.

პირილე საფიჩიელს. ენეც არაფერია- შენ ის მითხარი, თუ რას იტყოდა თქვენი ნაცნობი, როცა მისი საკუთარი სასიმიინდიდან გაეტაცნა ქურდებს არა ოცი კოლო, არამედ თუნდაც ნახევარი კილო სიმიინდი.

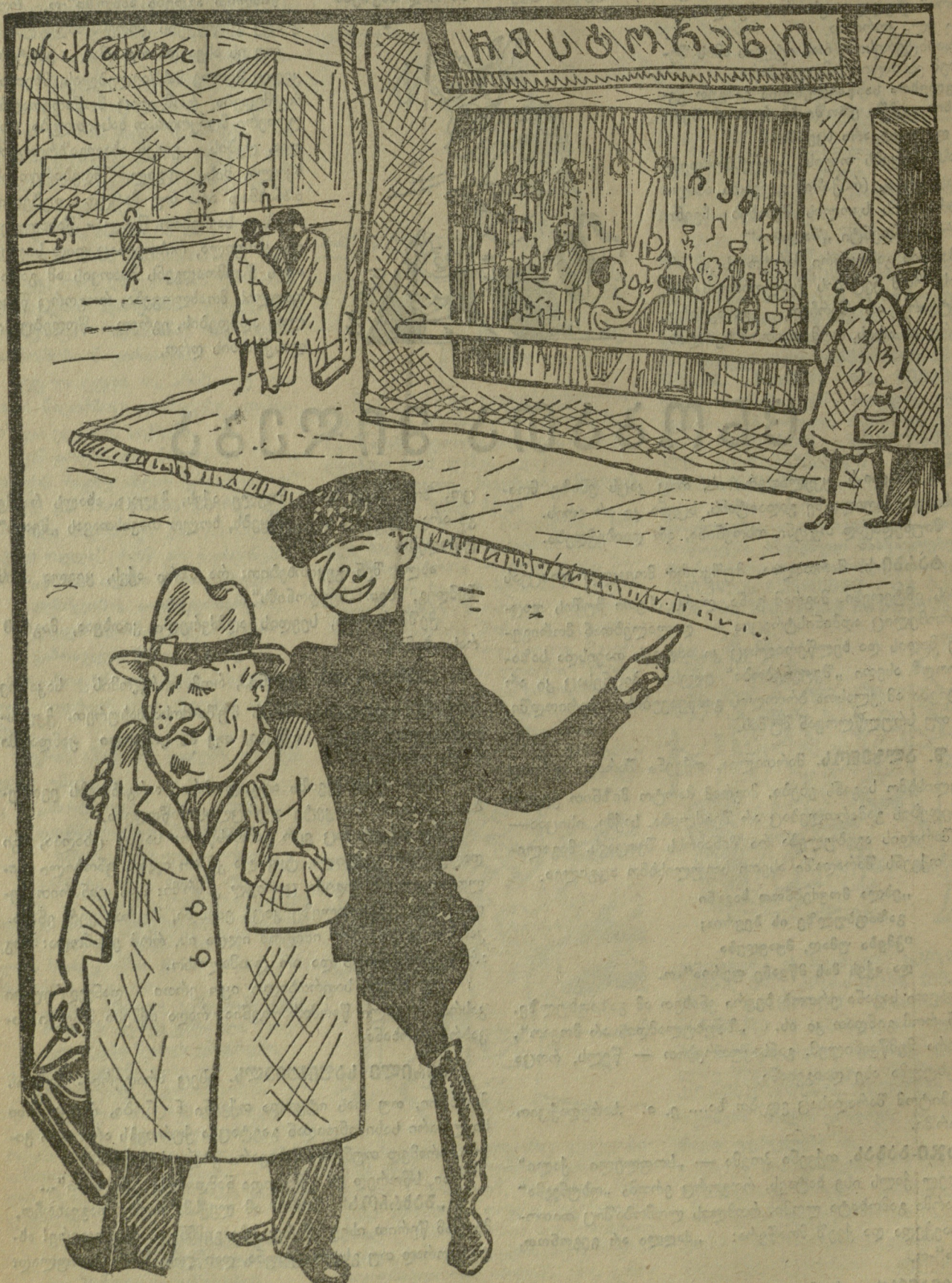
აი, სწორედ ეს იქნებოდა ნამდვილი „კი ფერი“-... „**ბაზრჩოს**“. ბაზრო! ამ ლექსმა თუმც დაგვაბრჩო, მაგრამ წერით ისევ სწერე: ფხა გემჩნევა, დაგვიჯერე! ახტარკორად თუ ვსურს ყოფნა, დაიწურე შრომის ოფლად!

„**კონტრ-ძაბიძე-მას**“, „კონტრი“ რომ ბრძანებულბათ, განა ყველაფერთან „კონტრად“ უნდა იყვეთ?... ვის გაუგონია ასეთი გზით „ბეზრბოტნათ“ გახდობა?!

ჩვენი მოტყუება თუ განიზრახეთ, ახია თქვენზე ის, რაც „მეგობრებს“ თქვენთვის ოინი უყვიათ.

მ ა ტ ლ უ რ ი ბ ზ ა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

— წამოდი, სიკო „შეუხვიოთ“!..
 — მოიცა, კაცო, რა დროს ეგაა: ჯერ წმენდა მოვი თავით და მაგას მერმეც მოვესწრებით.